

Kungsörs kommun

Dokumenttyp
Kallelse

Beslutande organ
Barn- och utbildningsnämnden

Datum
2022-04-20

Sida
1 (2)

Kallelse till barn- och utbildningsnämnden

Tid	Onsdagen den 27 april 2022, klockan 16:00
Plats	Hellqvistsalen
Förslag till justerare	Margareta Barkselius
Förslag till ersättare för justerare	Sussanne Söderström
Förslag till plats och tid för justering	Kansliet fredag 29 april, kl. 15.00

Föredragningslista

Nr	Ärende	Diarienummer
	Information	
1	Presentation av elevhälsan. Uppdrag och funktion. Föredragande: Victoria Hermansson och Marina Landelöv	BUN 2022/36
2	Information från förvaltningen	BUN 2022/3
3	Grundläggande granskning 2021	BUN 2022/49
4	Granskning av upphandling och inköp	BUN 2022/50
5	Information från revisor	BUN 2022/51
6	Granskning av styrning och ledning av informationssäkerhetsarbete	BUN 2022/48
	Ärenden till nästa instans	
7	Remiss av Biblioteksplan 2022-2024	BUN 2022/52
8	Komplettering interkontrollplan 2022	BUN 2021/125
	Ärenden till egen instans	
9	Titulatur Skolchef Föredragande: Fredrik Bergh	BUN 2022/35
10	Ekonomisk rapport	BUN 2022/8
11	Verksamhetsbesök som kontaktpolitiker- Innehåll Föredragande: Angelica Stigenberg	BUN 2022/7
12	Nämndinitiativ - Kommunövergripande handlingsplan för arbetet med särskilt begåvade elever	BUN 2022/44
	Anmälningsärenden	
13	Delegationsbeslut	BUN 2022/4
14	Meddelanden och rapporter	BUN 2022/5

Kungsörs kommun

Dokumenttyp

Kallelse

Beslutande organ

Barn- och utbildningsnämnden

Datum

2022-04-20

Sida

2 (2)

Nr Ärende

Diarienummer

Övriga ärenden

15 Övriga frågor

BUN 2022/6

Angelica Stigenberg
Ordförande

Kungsörs kommun

Vår handläggare
fredrik.bergh@kungsor.se
Ledningskontoret
Barn- och utbildningsförvaltningen

Dokumenttyp
Tjänsteskrivelse

Datum
2022-03-23

Ert datum

Diarienummer
BUN 2022/3

Er beteckning

Sida
1 (1)

Adressat
Barn- och utbildningsnämnden

Informationer lämnade på barn- och utbildningsnämndens sammanträden under 2022

Förslag till beslut

Barn- och utbildningsnämnden beslutar att tacka för informationen

Sammanfattning informationer april

Aktuella händelser från respektive enhet inom barn- och utbildningsförvaltningen presenteras.

Revisorerna

- Granskning av styrning och ledning av informationssäkerhetsarbete
- Granskning av upphandling och inköp
- Information från Håkan Sundström, revisor
- Grundläggande granskning 2021

Fredrik Bergh
Barn- och utbildningschef

På gång – April 2022

Läsprojektet på Västerskolan

Som en del i Västerskolans läsprojekt har man haft besök av författaren Camilla Brinck som skrivit de populära böckerna om Musse & Helium.

Camilla berättade med stor inlevelse om hur en bok blir till. Allt från när manuset skrivs, när redaktörer går igenom texten, när illustratörer skapar bilder, hur den sedan går vidare till tryckeriet och slutligen blir en bok.

Camillas budskap är att skapa motivation, att alla är bra på något och att tillsammans är vi starka! Precis som Musse & Helium i hennes böcker.

Sammanlagt har luftballongen flugit 30,4 mil och skolans fina cylindrar är nu fyllda med 2335 bollar! Det betyder att eleverna nu har läst sammanlagt 2335 böcker.

Skolbesök på Västerskolan av författaren Camilla Brinck

Aktuellt just nu på Björskogsskolan

Skolan har åter tagit idrottshallen i bruk, vilket innebär att ordningen är återställd såtillvida att alla elever åter äter i matsalen. Det innebär också att vi åter använder omklädningsrum och duschar.

Under april månad kommer skolgården att få en uppfräschning, i form av en ny rörelsebana och lite färg.

Under maj och juni månad har skolan tre utelivsdagar inplanerade, en orienteringsdag, den årliga äventyrsdagen och en idrottsdag på Björnliden.

I slutet av maj kommer Björskogsskolan att hålla sitt första fysiska föräldramöte, sedan pandemins början.

Arbetet med de reviderade styrdokumenterna är i full gång och lärarna är väl insatta i förändringarna, inför höstterminen.

Nationella proven är i full gång och lärarna har dagar vikta för samrättning med de andra skolorna under maj månad.

Björskogsskolans fritids hade bowling på schemat en dag på påsklovet.

Både skola och fritids fyller en viktig funktion för många barn!

Aktuellt just nu på Hagaskolan

På Hagaskolan har man nyss haft ett fantastiskt påsklov på fritids med sina elever. Ingen mindre än pandan Modig kom och lämnade över skatten som barnen listat ut alla ledtrådar till.

Innan påsk så var man på Hagaskolan i full gång med att genomföra nationella proven i åk 3 och nu återstår bara några få delprov för eleverna. ”Det ska bli spännande att rätta och se resultaten nu om några veckor. Dessa resultat är ju en del av det skolan tittar på när det gäller fördelning av resurser, fördelning av speciallärartid och vad vi behöver utveckla i vår undervisning säger rektor”.

Nästa vecka är det dags att börja med överlämningarna från förskolorna till förskoleklass och skolan ser fram mot att hälsa ett gäng nya 6-åringar välkomna till skolans värld.

Den 10 maj är det fritidshemmets dag och då kommer Gåspennan hit och jobbar med barnen i åk 1 samt bjuder på show på fritidshemmets dag, där man hoppas kunna bjuda in både föräldrar, syskon och er politiker. **Håll utkik efter en inbjudan!**

Aktuellt just nu på VVA

25 mars ordnade SFI-eleverna och resten av vuxenutbildningen i Kungsör ett "loppis" till förmån för barnen som tvingas fly krigets Ukraina. Flera av dem har själva erfarenheter av krig och att behöva fly till ett annat land.

Skolan hade annonserat över hela Kungsör, med bland annat affischer och i sociala medier. Ändå var de glatt överraskade över hur stort besökstrycket blev på deras "loppis" under fredagseftermiddagen.

SFI, vuxenutbildningen och även gymnasieskolan hade bjudits in att delta, antingen att jobba med arrangemanget eller att skänka saker till försäljning. Även lokala företag hade sponsrat med vinster till ett lotteri.

Pengarna går till en av hjälporganisationerna som både jobbar på plats i Ukraina och i andra länder.

"Vissa av eleverna har varit väldigt engagerade i det här. Det är många som har egna erfarenheter", säger Sofia Mörlin, lärare i SFI och i svenska som andraspråk.

Senare på fredagseftermiddagen meddelade arrangörerna att de dittills samlat in över 17 000 kronor.

Se filmklipp i nedanstående länk.

<https://www.svt.se/nyheter/lokalt/vastmanland/jag-har-upplevt-samma-situation-sfi-eleverna-i-kungsor-ordnade-loppis-for-barnen-i-ukraina>

2022-03-30

Till

Kommunstyrelsen

Barn- och utbildningsnämnden

Socialnämnden

Västra Mälardalens överförmyndarnämnd

För kännedom

Kommunfullmäktige

Grundläggande granskning 2021

Kommunallagen (KL 12 kap 1 §) ger uttryck för att revisorerna årligen ska granska all verksamhet som bedrivs inom nämndernas verksamhetsområde.

Grundläggande granskning är den granskning som varje år genomförs avseende styrelse och nämnder. Den grundläggande granskningen är till sin karaktär en löpande insamling av fakta och iakttagelser. Granskningen ska ge underlag för att bedöma styrelsens och nämndernas styrning, uppföljning och kontroll, säkerhet i redovisningssystem och rutiner samt måluppfyllelse, för att kunna uttala sig i ansvarsfrågan.

Vår sammanfattande bedömning är att det finns fungerande rutiner styrning och uppföljning av ekonomi mål och internkontroll.

Vi anser dock att det fortfarande finns utvecklingsmöjligheter framför allt när det gäller tydlighet i målformuleringar och uppföljning av mål. Vi menar att det är en fördel om kommunstyrelse och nämnder har samma struktur vid redovisning av mål och måluppfyllelse. Vi anser också att det finns behov av att fortsätta arbeta med hur målen formuleras och vilka mål som är kopplade till kommunens övergripande mål. Här menar vi att Socialnämnden redogör för det på ett tydligt sätt medan det inte går att utläsa i Barn- och utbildningsnämndens redogörelse.

Även gällande redovisning av internkontrollen menar vi att det i vissa delar kan redovisas tydligare vad kontrollmomentet är, resultatet av kontrollen och planerade åtgärder vid brister.

Vi har noterat att Barn- och utbildningsnämnden fattade ett beslut under 2021 om att de inte skulle vidta ytterligare åtgärder för att uppnå en budget i balans. Nämnden rapporterade konsekvenserna till kommunstyrelsen men lyfte inte frågan till fullmäktige. Beslutet innebar att nämnden fattade ett beslut att de inte hade för avsikt att uppfylla det uppdrag de mottagit av fullmäktige. Vi vill här understryka att nämnden i stället borde ha lyft till fullmäktige vilka konsekvenser de såg skulle ha blivit om de hade fattat beslut om ytterligare åtgärder. Utifrån den informationen hade fullmäktige kunnat fattat ett beslut om vidare hantering utifrån Barn- och utbildningsnämndens ekonomiska situation.

I den bifogade rapporten redogörs för vad som framkommit vid skriftliga svar, möten med kommunstyrelse och nämnder samt övriga noteringar som revisorerna gjort.

Kommunrevisionen översänder här rapporten för kännedom till kommunstyrelse, nämnder och fullmäktige.

Kommunrevisionen emotser svar senast 2022-05-31 på vilka konkreta åtgärder Kommunstyrelsen och nämnderna har för avsikt att vidta med anledning av ovanstående synpunkter vad som för övrigt redovisas i rapporten. Vi vill också att det i svaret redogörs för en tidsplan för när åtgärderna kommer att genomföras.

Svaren ska översändas till samtliga förtroendevalda revisorer samt till Karin Helin Lindkvist, KPMG, e:post karin.helin-lindkvist@kpmg.se. Svaret ska även översändas till kommunfullmäktige.

För kommunrevisionen i Kungsörs kommun 2022-03-30

DocuSigned by:

8B99EFCF31D2491...
Håkan Sundström
revisionsordförande

Grundläggande granskning

2021

Rapport

Kungsörs kommun

KPMG AB

2022-03-24

Antal sidor 22

Antal bilagor 1

Kungsörs kommun
Grundläggande granskning 2021

2022-03-24

Innehållsförteckning

1	Sammanfattning	2
2	Inledning/bakgrund	3
2.1	Syfte och revisionsfråga	3
2.2	Avgränsningar	3
2.3	Revisionskriterier	3
2.4	Ansvarig nämnd/styrelse	3
2.5	Projektorganisation/granskningsansvarig	3
2.6	Metod	4
3	Resultat av granskningen	5
3.1	Kommunstyrelsen	5
3.2	Barn- och utbildningsnämnden	10
3.3	Socialnämnden	16
3.4	Västra Mälardalens överförmyndarnämnd (gemensam med Arboga, Köping, Surahammar och Hallstahammar)	21

Kungsörs kommun
Grundläggande granskning 2021

2022-03-24

1 Sammanfattning

Vi har av Kungsör kommuns revisorer fått i uppdrag att genomföra en grundläggande granskning. Uppdraget ingår i revisionsplanen för år 2021.

Kommunallagen (KL 12 kap 1§) ger uttryck för att revisorerna årligen ska granska all verksamhet som bedrivs inom nämndernas verksamhetsområde.

Grundläggande granskning är den granskning som varje år genomförs avseende styrelse och nämnder. Den grundläggande granskningen är till sin karaktär en löpande insamling av fakta och iakttagelser. Granskningen ska ge underlag för att bedöma styrelsens och nämndernas styrning, uppföljning och kontroll, säkerhet i redovisningssystem och rutiner samt måluppfyllelse, för att kunna uttala sig i ansvarsfrågan.

Vår sammanfattande bedömning är att det finns fungerande rutiner styrning och uppföljning av ekonomiska mål och internkontroll.

Vi anser dock att det fortfarande finns utvecklingsmöjligheter framför allt när det gäller tydlighet i målformuleringar och uppföljning av mål. Vi menar att det är en fördel om kommunstyrelse och nämnder har samma struktur vid redovisning av mål och måluppfyllelse. Vi anser också att det finns behov av att fortsätta arbeta med hur målen formuleras och vilka mål som är kopplade till kommunens övergripande mål. Här menar vi att Socialnämnden redogör för det på ett tydligt sätt medan det inte går att utläsa i Barn- och utbildningsnämndens redogörelse.

Även gällande redovisning av internkontrollen menar vi att det i vissa delar kan redovisas tydligare vad kontrollmomentet är, resultatet av kontrollen och planerade åtgärder vid brister.

Vi har noterat att Barn- och utbildningsnämnden fattade ett beslut under 2021 om att de inte skulle vidta ytterligare åtgärder för att uppnå en budget i balans. Nämnden rapporterade konsekvenserna till kommunstyrelsen men lyfte inte frågan till fullmäktige. Beslutet innebar att nämnden fattade ett beslut att de inte hade för avsikt att uppfylla det uppdrag de mottagit av fullmäktige. Vi vill här understryka att nämnden i stället borde ha lyft till fullmäktige vilka konsekvenser de såg skulle ha blivit om de hade fattat beslut om ytterligare åtgärder. Utifrån den informationen hade fullmäktige kunnat fattat ett beslut om vidare hantering utifrån Barn- och utbildningsnämndens ekonomiska situation.

Kungsörs kommun
Grundläggande granskning 2021

2022-03-24

2 Inledning/bakgrund

Vi har av Kungsör kommuns revisorer fått i uppdrag att genomföra en grundläggande granskning. Uppdraget ingår i revisionsplanen för år 2021.

Kommunallagen (KL 12 kap 1§) ger uttryck för att revisorerna årligen ska granska all verksamhet som bedrivs inom nämndernas verksamhetsområde.

Grundläggande granskning är den granskning som varje år genomförs avseende styrelse och nämnder. Den grundläggande granskningen är till sin karaktär en löpande insamling av fakta och iakttagelser. Granskningen ska ge underlag för att bedöma styrelsens och nämndernas styrning, uppföljning och kontroll, säkerhet i redovisningssystem och rutiner samt måluppfyllelse, för att kunna uttala sig i ansvarsfrågan.

2.1 Syfte och revisionsfråga

Det övergripande syftet med den grundläggande granskningen är att bedöma om styrelse och nämnder har skapat förutsättningar för tillräcklig styrning uppföljning och kontroll av verksamheten. I granskningen kommer att bedömas om styrelsen/nämnden har en tillfredställande styrning av ekonomi och verksamhet (målstyrning) samt intern kontroll.

2.2 Avgränsningar

Den del i den grundläggande granskningen som avser granskning av delårsbokslut och årsbokslut samt intern kontroll i redovisningen hanteras inte i denna granskning.

2.3 Revisionskriterier

Vi har bedömt om rutinerna uppfyller:

- Kommunallagen 6 kap. 6 §
- Tillämpbara interna regelverk, policys och beslut

2.4 Ansvarig nämnd/styrelse

Denna rapport avser iakttagelser som gjorts i Kommunstyrelsen, Barn- och utbildningsnämnden, Socialnämnden samt Västra Mälardalens Överförmyndarnämnd.

2.5 Projektorganisation/granskningsansvarig

Granskningen har utförts av Karin Helin Lindkvist, certifierad kommunal revisor.

Kungsörs kommun
Grundläggande granskning 2021

2022-03-24

2.6 Metod

Granskningen har genomförts genom:

- Enkäter
- Möten med kommunstyrelsen och nämnder
- Dokumentstudier

Frågor har översänts per post till varje ordinarie ledamot i och Kommunstyrelsen och nämnderna. Frågorna har besvarats enskilt av varje ordinarie ledamot.

Då Köpings kommun är värdkommun för Västra Mälardalens Överförmyndarnämnd är det Köping kommuns revisorer som har haft huvudansvaret för att genomföra den grundläggande granskningen av nämnden vilket gör att den inte genomförts på samma sätt som övriga nämnder. Vid mötet med nämnden har även revisorer från Kungsörs kommun varit med.

Möte med kommunstyrelsen och nämnderna genomfördes under november 2021 vilket innebär att den information och de synpunkter som framfördes då kan ha förändrats vid tidpunkten för avlämnande av denna rapport.

Kungsörs kommun
Grundläggande granskning 2021

2022-03-24

3 Resultat av granskningen

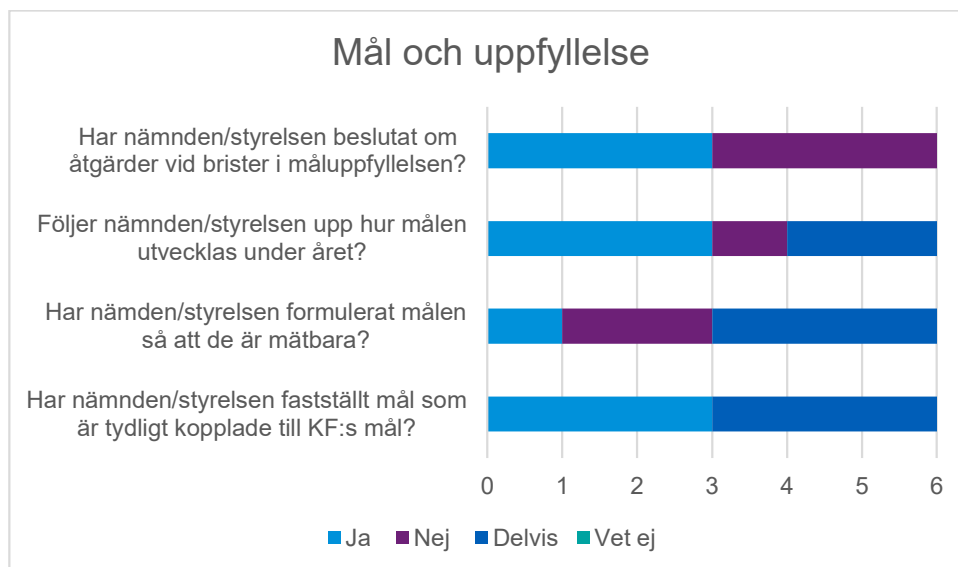
3.1 Kommunstyrelsen

Enkäten har skickats till kommunstyrelsens elva ordinarie ledamöter. Vi har fått in sex svar vilket innebär att svarsfrekvensen var 55 %.

Nedan redogörs för enkätsvaren och vad som framkommit vid mötet med kommunstyrelsens presidium.

3.1.1 Enkätsvar

3.1.1.1 Mål och måluppfyllelse

Kommentarer från enkätsvar

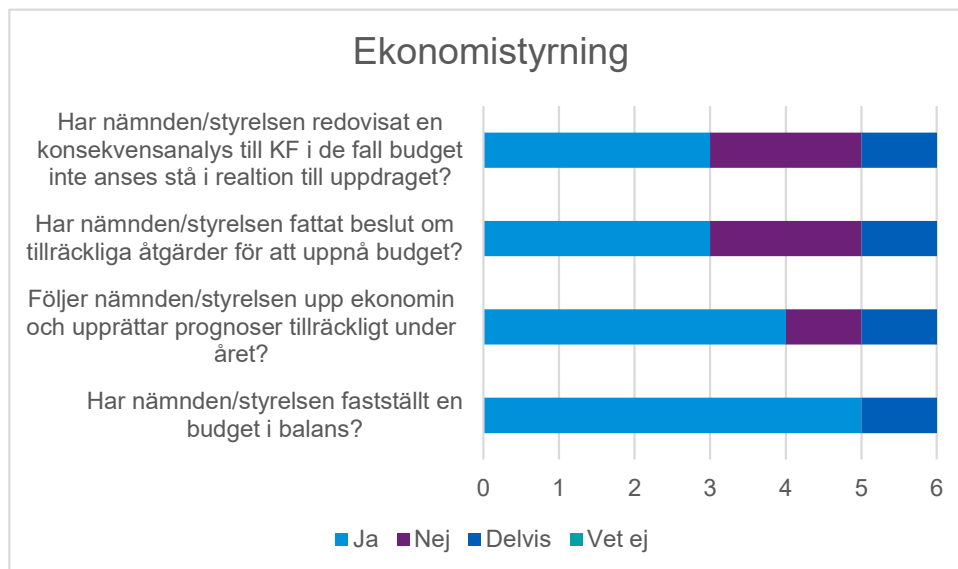
Styrelsen har mål som man har försökt anpassa till fullmäktiges mål men dessa hänger inte alltid ihop och blir i stället otydliga. Målen är inte heller formade så de går att mäta eller följa upp. Det finns dock en åtgärdslista redovisad men den innehåller inte några konsekvenser.

Kungsörs kommun
Grundläggande granskning 2021

2022-03-24

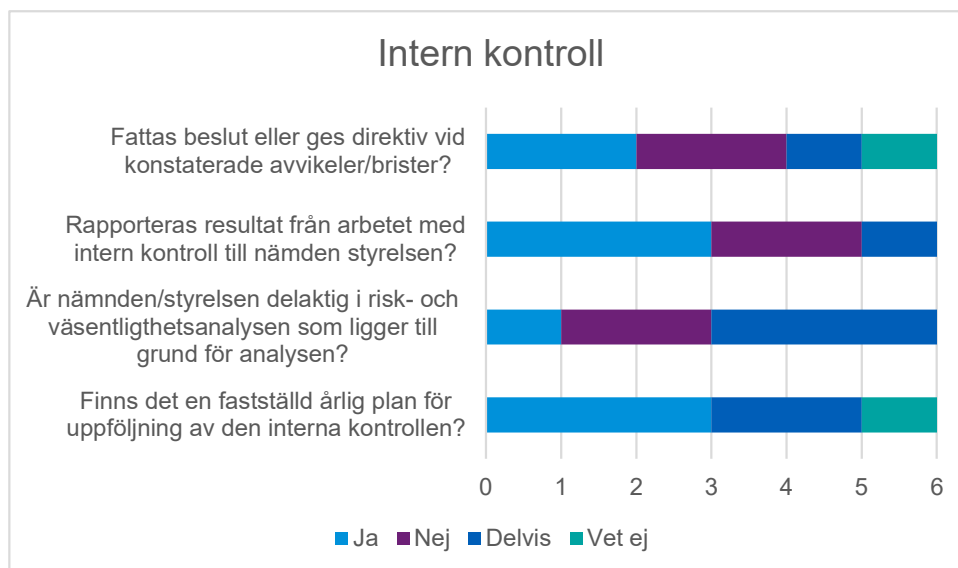
3.1.1.2 Ekonomistyrning

Kommentarer från enkätsvar

Styrelsen tar emot rapporter men prognoserna för dessa är sällan tillförlitliga. Kommunstyrelsen ställer krav på övriga nämnder att redovisa åtgärder för att komma i balans, vilket de inte gör själva.

3.1.1.3 Uppföljning av intern kontroll

Kungsörs kommun
Grundläggande granskning 2021

2022-03-24

Kommentarer från enkätsvar

Styrelsen får en redovisning av ett förslag som sedan godkänns.

3.1.1.4 Riskanalys och risker inom verksamhetsområdet kommande år

Av svaren som ledamöterna har angett i enkäten så har de flesta svarat att ekonomin är en risk. Det handlar om att den ska vara i balans och påverkan av stigande priser och ökade kostnader. Andra risker som har nämnts är arbetslösheten, skolans utveckling samt kompetensförsörjningen.

3.1.1.5 Utmaningar under 2021/2022

Ekonomin ses även som den största utmaningen bland ledamöterna. En annan utmaning är att följa skolans utveckling och se hur den utvecklar sig. Det finns även utmaningar till att hitta rätt kompetens samt vara med och rekrytera med god kvalitet.

3.1.1.6 Hur styr kommunstyrelsen utvecklingen av digitaliseringen?

Av svaren att döma finns det en delad bild på hur utvecklingen går, vissa menar att den inte sker alls och andra att den går sakta. De finns svar som menar att den är delegerad, sker i samarbete med VMKF samt att den sker på tjänstepersonsnivå där politiken inte är inblandad i några större diskussioner.

3.1.1.7 Vilka förberedelser har gjorts för att uppnå målen i Agenda 2030? Hur är tidsplanen?

Majoriteten har svarat att målen är inarbetade i målstyrningsprocessen och att indikatorer har tagits fram som är kopplade till Agenda 2030. Det har även varit en utbildningsdag, tidsplanen är långsiktigt planerad.

Svaren som skiljer sig från ovan menar i stället på att tidsplan saknas och att flera målområden utesluts helt. Det finns även brister och det saknas en lokal handlingsplan.

3.1.1.8 Vilka effekter har Covid19-pandemin gett på styrelsens verksamhet och ekonomi?

Den har skapat stora ansträngningar i verksamheten. Möten som inte har blivit av och därför har inte beslut fullt ut kunnat tagits samt att viktiga frågor inte har blivit besvarade. De möten som har skett på distans har varit med färre föredragande vilket har lett till kortare möten och mindre arvoden. De upplever även att diskussionerna på distansmötena blir lidande då de dör ut snabbt vilket kan hämma den demokratiska processen.

3.1.2 Kommentarer som framkommit vid möte

Mål och måluppfyllelse

Kommunstyrelsen har gjort ett omtag avseende målarbetet. De har nu ett system som är mer konkret och hanterbart. Målen är mätbara och nyckeltalen är bra. De arbetar mycket med Agenda 2030-målen. Det ska bli enklare att följa kopplingen från målen i Agenda 2030.

Kungsörs kommun
Grundläggande granskning 2021

2022-03-24

Fullmäktiges övergripande mål är styrda mot berörda nämnder så alla fullmäktigemålen är inte styrda mot alla nämnder. Även bolagen omfattas av målen.

Kommunstyrelsen arbetar med uppföljning av de mål som styrelsen satt upp.

Ekonomistyrning

När kommunstyrelsen märker att en nämnd inte klarar sin ekonomi ger de nämnden i uppdrag att de ska återkomma med hur de har för avsikt att komma in i ramen. Styrelsen har haft diskussioner med barn- och utbildningsnämnden att de behöver ha en långsiktig plan för hur de ska kunna få en budget i balans.

Kommunstyrelsen har gjort en utredning under året som är en översyn över kommunens alla verksamheter. Syftet var att kunna se om det finns områden som kommunen kan göra effektiviseringar inom.

Vid mötet framförs att de har bra uppföljningar och om de inte är nöjda tas det upp så att det kan göras justeringar. Saknar det något ger de kommunledningsförvaltningen i uppdrag att ta fram det som saknas.

Rapporteringen till kommunstyrelsen är mest muntlig. Den muntliga rapporteringen har dock blivit betydligt bättre.

Avseende om styrelsen har satt en budget i balans så har det ingått ett sparbetning på socialnämnden och barn- och utbildningsnämnden.

Kommunstyrelsen har fått signaler från Socialnämnden att kostnaderna för LSS kommer att öka. Nämnden ger också signaler om de får nya kostsamma placeringar.

Vid mötet framförs att kommunstyrelsen har en bra dialog med nämnderna.

Utmaningar under 2021/2022

Kommunen har haft växtvärk. Demografin är en stor utmaning.

Otryggheten kommer närmare i Kungsör även om kommunen fortfarande är en trygg kommun att bo och verka i. Kungsör har en kommunpolis på 50 % som enligt uppgift ska röra sig i kommunen t.ex. besöka skolan.

De behöver kunna erbjuda bra bostäder i kommunen. Det pågår byggande av bostäder på flera platser.

Kommunstyrelsen vill satsa på att öka resultaten i skolan men det är en komplex fråga hur man ska göra det.

Kommunen behöver kliva fram när det gäller digitaliseringen. De tycker inte att de fått så bra utväxling av Inera (ett bolag som ägs av SKR och kommunerna som ska stötta kommunen i digitaliseringen) som de hade hoppats.

3.1.3 Ekonomiskt utfall, måluppfyllelse och intern kontroll

Kommunstyrelsen redovisar ett underskott för 2021 på knappt 1,5 mnkr. Anledningen till underskottet är att en miljöskuld i kommunen har uppstått under året, till denna skuld har styrelsen reserverat 7 mnkr för framtida kostnader kopplat till miljösanering. Om

Kungsörs kommun
Grundläggande granskning 2021

2022-03-24

skulden exkluderas redovisar kommunstyrelsen ett överskott om 5,5 mnkr, bakgrunden till detta är flertalet rättelser av historisk bokföring.

Under 2021 hade styrelsen sju mål varav fyra har uppnåtts, ett har delvis uppnåtts och två är långsiktiga som påbörjades under året.

I nämndens internkontrollplan 2021 fanns 11 kontrollmoment. Tre av dessa moment har inte genomförts varav ett planeras att genomföras under 2022. I uppföljningen av internkontrollplanen redovisar de resultatet och åtgärder för dessa till viss del.

3.1.4 Bedömning

Vi kan konstatera att Kommunstyrelsen har fattat beslut om internkontroll samt följt upp den och redovisat utfallen av kontrollerna. Dock hade det kunnat vara mer utförligt redovisat där man på ett tydligare vis ser resultatet av vad som var kontrollområdet, uppföljning av kontrollen och åtgärder för brister som upptäckts.

Vi bedömer att i uppföljningen för 2021 är det i huvudsak tydligt redogjort för mål och måluppfyllelse. Avseende målet om att höja andelen elever i Åk 9 som är behöriga till gymnasiet så är målet i huvudsak ett mål som är Barn- och utbildningsnämndens ansvar. Kommunstyrelsen ska enligt målformuleringen stötta nämnden i detta arbete vilket vi menar blir ett otydligt mål och svårt att bedöma måluppfyllelsen.

Kungsörs kommun
Grundläggande granskning 2021

2022-03-24

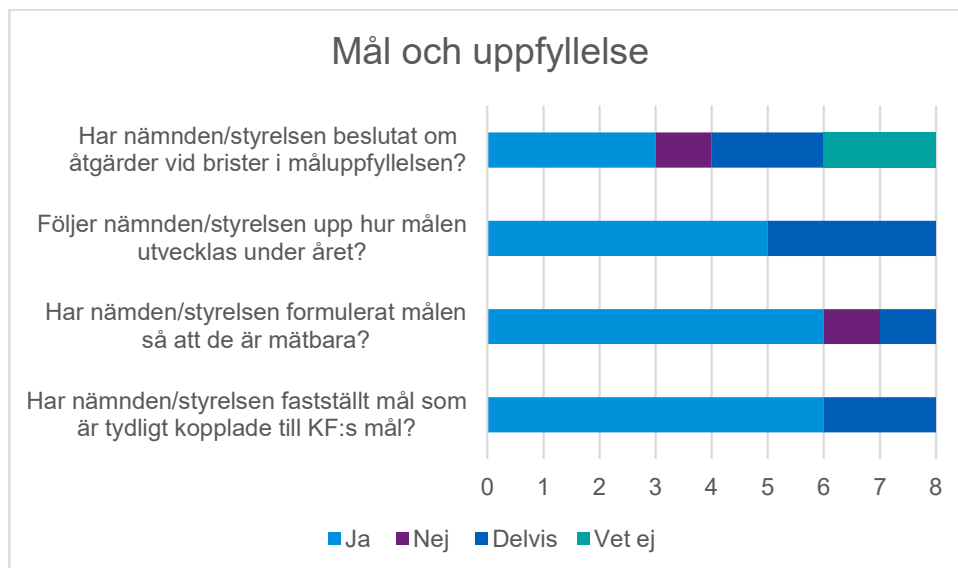
3.2 Barn- och utbildningsnämnden

Enkäten har skickats till barn- och utbildningsnämndens nio ordinarie ledamöter. Vi har fått in åtta svar vilket innebär att svarsfrekvensen var 88 %.

Nedan redogörs för barn- och utbildningsnämndens skriftliga svar och vad som framkommit vid mötet.

3.2.1 Enkät svar

3.2.1.1 Mål och måluppfyllelse

Kommentarer från enkät svar

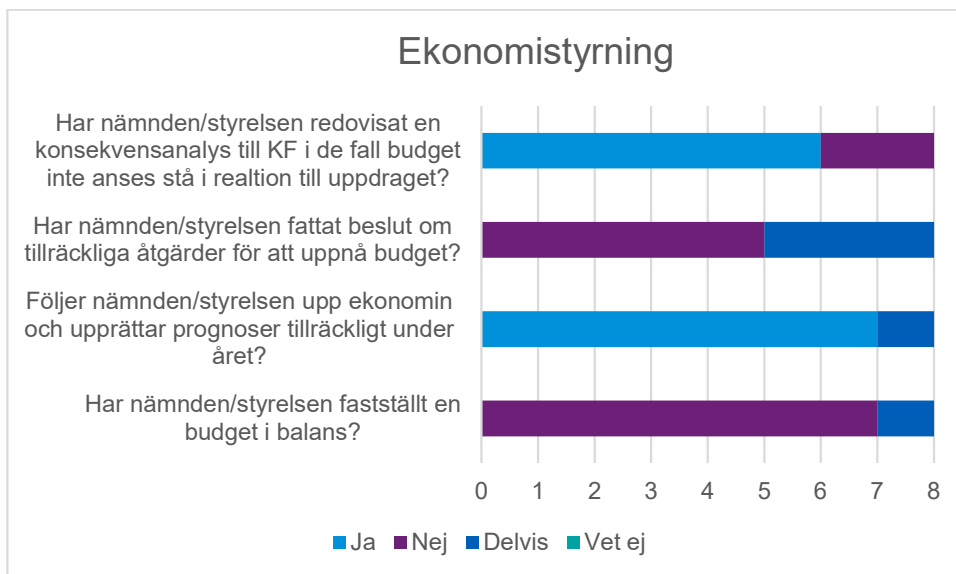
Av svaren så framgår det att man vill att jämställdhet ska genomsyra målen på ett tydligare sätt. Det framgår även att det saknas analys och utveckling av mål och metod.

Kungsörs kommun
Grundläggande granskning 2021

2022-03-24

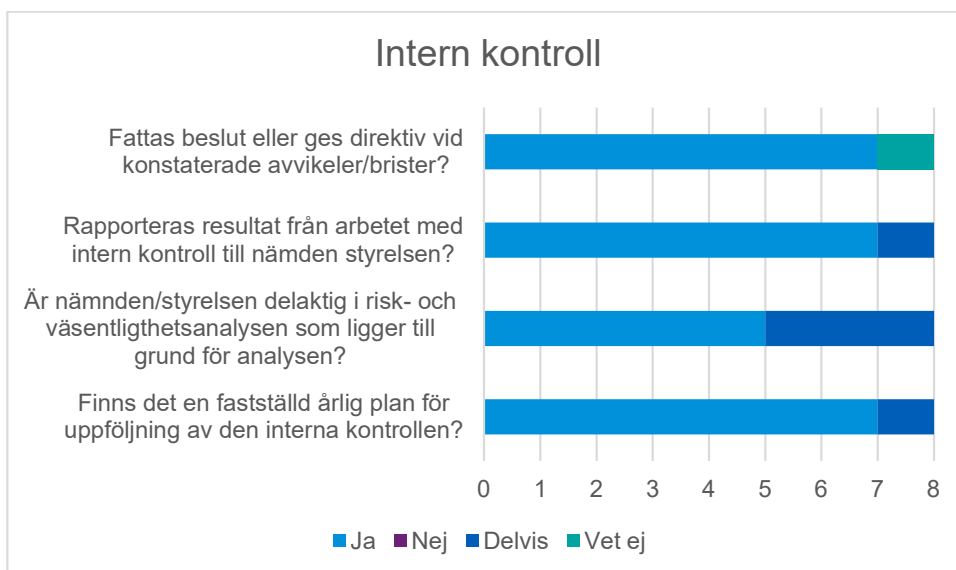
3.2.1.2 Ekonomistyrning

Kommentarer från enkätsvar

Nämnden har gjort mycket för att få budgeten i balans och verksamheten har arbetat hårt med att minska kostnaderna vilket man också har lyckats med. Faktorer som utökade kostnader för särskola har dock medfört att det tillkommit kostnader som inte fanns med i början av budgeten. Att få den i balans skulle innebära ännu kraftigare åtgärder än vad som redan gjorts och skulle innebära att ännu fler tjänster skulle behövas dras ned. Detta är inte möjligt utan att försäkra allt för stora konsekvenser för verksamheten och barnen.

3.2.1.3 Uppföljning av intern kontroll

Kungsörs kommun
Grundläggande granskning 2021

2022-03-24

Kommentarer från enkätsvar

Inga kommentarer har angetts under intern kontroll.

3.2.1.4 Riskanalys och risker inom verksamhetsområdet inför kommande år

Den mest nämnda risken bland ledamöterna är elevernas skolresultat/meritvärdet som är för lågt. Fler risker som är kopplat till eleverna är att de mår dåligt, har dålig motivation, hemmasittare samt en hög frånvaro.

Andra risker som nämnden ser är ekonomin, balanserad budget, kompetensförsörjning samt dålig uppföljning kring beslut och gymnasieeleverna.

3.2.1.5 Utmaningar under 2021/2021

De två utmaningar som flest ledamöter har nämnt är hur man ska höja elevernas resultat/meritvärde samtidigt som resurserna räcker till så budgeten hålls. Det framförs i kommentarerna att det här krävs en tydligare struktur med långsiktiga åtgärder för att komma i balans med budgeten. Andra nämnda utmaningar är kompetensbrist bland personalen samt att det finns en klyfta mellan förvaltningen och politiken som försvårar processen kring lösningar och beslut.

3.2.1.6 Insatser för att förbättra elevernas resultat

Insatser som har genomförts direkt riktat mot barnen är extra stöd i matte, lässtuga för lästräning samt lovskola. Dock finns det de som tycker att dessa stöd sätts in för sent. Andra insatser som gjorts är uppföljning av rektor och lärare tillsammans har genomgång av varje elev med lågt resultat och tar fram en handlingsplan där även vårdnadshavaren är delaktig. Peronsalen går även fortbildning i Det globala klassrummet och kurs i NPF för att förbättra resultaten.

3.2.1.7 Uppföljning av insatserna

På frågan om hur ofta uppföljningen av dessa insatser äger rum så har de flesta svarat att det sker vid del- och årsbokslut. Vissa har även svarat att det sker vid nämndsammanträden samt att nämnden kontinuerligt får rapport om vad som sker på skolorna. Det förekommer även skolbesök från nämnden minst en gång per termin.

Redovisning av insatserna sker muntligt av skolchefen samt att presidiet träffar rektorer under hösten och våren.

3.2.1.8 Insatsernas införande

Insatsernas införande pågår hela tiden fram tills de är implementerade.

3.2.1.9 Förberedelser för att uppnå målen i Agenda 2030

Agenda 2030 återfinns i alla barn- och utbildningsnämndens mål och arbetas aktivt med på alla enheter av rektorer och pedagoger för att uppnå målen. Miljösamordnaren har genomfört en introduktion av målen samt att alla elever också är informerade via elevråden.

Kungsörs kommun
Grundläggande granskning 2021

2022-03-24

3.2.1.10 Effekter av Covid-19-pandemin på nämndens verksamhet och ekonomi.

Det har varit färre fysiska möten vilket har gett en lägre kostnad, dock har även kvaliteten blivit sämre. Fjärrundervisningen är något man har försökt undvika till största möjliga mån men har tvingats göra det ändå.

Det har även varit en stor press på personalen med hög sjukfrånvaro bland dem samt många barn som varit sjuka.

3.2.2 Kommentarer som framkommit vid möte

Mål och målpuppfyllelse

Det viktigaste målet är resultatet för årskurs 9. De följer upp resultaten men vid mötet framförs att de skulle behöva ha tätare uppföljningar av resultaten.

Barnkonventionen är med i alla läroplaner vilket gör att de nu inte kommer att ha med det som ett mål i stället har nämnden ett miljömål. Målet gäller för alla nämndens verksamheter, målet avser att öka andelen sopor som sorteras.

Ekonomistyrning

Nämnden har inte fattat beslut för att uppnå budgeten i balans utan de har i stället tagit den ställningen att de inte kan klara sitt verksamhetsuppdrag om de fattar beslut om åtgärder i den omfattningen att de klarar budgeten inom sin ram.

De har rapporterat konsekvenserna till kommunstyrelsen. Däremot har de inte lyft det till fullmäktige.

Nämnden för ekonomiska rapporteringar per verksamhetsområde. Vid mötet framförs att det ibland kan vara för lite fördjupad ekonomisk rapportering. De upplever dock att det finns mycket god kunskap från ekonomikontoret om de ställer frågor om ekonomin.

Uppföljning av intern kontroll

Presidiet gör ett utkast/förslag till underlag för internkontrollplanen som sedan presenteras i nämnden. Nämndens ledamöter kan då komma med förslag till ändringar.

Riskanalys och risker inom verksamhetsområdet inför kommande år

Antalet särskoleelever ökar kraftigt vilket kommer att öka kostnaderna med 5,8 Mnkr. Det beror dels på att det flyttat in familjer med barn som har särskilda behov. De har en hel del barn i förskolan som de vet kommer att gå i särskola när de kommer upp i skolan. De tror att kommunen är duktiga inom särskolan vilket kan göra att familjer väljer att flytta till Kungsör om de har barn med särskilda behov. De har startat en särskild särskolegrupp på Hagaskolan i stället för att köpa platser från Köping. Det har medfört att de kunnat minska kostnaderna med ca 1 Mnkr. När de utvärderat det kan de ta ställning till om de ska starta fler särskoleklasser.

Utmaningar under 2021/2021

Ekonomin och resultaten är de stora utmaningarna. Det finns en risk för att den slimmade bemanningen på förvaltningen kommer att innebära att det får konsekvenser på personalens hälsa. De har under många år valt att ha mycket elevnära verksamhet

Kungsörs kommun
Grundläggande granskning 2021

2022-03-24

och begränsat med resurser på ledningsnivå. De har t.ex. satsat mycket på förestälrare för att de ska arbeta med kvalitetsutvecklingen.

Insatser för att förbättra elevernas resultat

Åtgärderna har delvis gett resultat. Nämnden har dock fått signaler från skolan att de pekar på att resultaten går åt fel håll. Det som de ser nu i åk 9 är främst att resultaten i matematiken inte ser ut att bli bra. Åtgärder för att förbättra resultaten i matematik har pågått länge. Skolan har kontroll på var det brister redan för de lägre årskurserna.

Nämnden har minskat personalen i skolan med 20 anställda för att klara budgeten. Presidiet bedömer att detta kommer att märkas på resultaten i skolan. Det som är positivt är att måluppfyllelsen i de lägre årskurserna är bra.

Inom förskolorna på väster är det mer än 50 % av barnen som inte har föräldrar som talar svenska vilket påverkar barnens språkutveckling.

De som kommer till SFI har ofta sämre studiebakgrund nu än för några år sedan. När de kommer personer som ska in på SFI görs en test av vilken kunskap de ska börja på.

De arbetar mycket på Kung Karl med hur de sätter betygen så att de sätter rättvisande betyg.

Covid-19-pandemins effekter

Det har påverkat i hög grad genom att både barn och föräldrar varit frånvarande i högre grad än tidigare.

De håller på nu att undersöka vilka effekter distansundervisningen under pandemin påverkat resultaten i gymnasieskolan.

3.2.3 Ekonomiskt utfall, måluppfyllelse och intern kontroll

Barn- och utbildningsnämnden utfall per den 31 december 2021 uppgår till 232 017 tkr vilket är en negativ budgetavvikelse på -2 460 tkr. Under 2021 har nämnden fått en budgetförstärkning med 4 Mnr.

Nämnden redovisar att 6 av 7 mål är uppnådda. När det gäller måluppfyllelsen avseende , gällande ett av målen är uppfyllelsen svår att tolka om det är delvis eller inte uppnått.

I nämndens internkontrollplan 2021 fanns 4 kontrollmoment där samtliga är genomförda. Varje kontrollmoment är redovisat med resultatet av varje kontroll. Kontrollen visar att avvikelser funnits som senare följts upp.

Kungsörs kommun
Grundläggande granskning 2021

2022-03-24

3.2.4 Bedömning

Barn- och utbildningsnämnden fattade ett beslut under 2021 om att de inte skulle vidta ytterligare åtgärder för att uppnå en budget i balans. Nämnden rapporterade konsekvenserna till kommunstyrelsen men lyfte inte frågan till fullmäktige. Beslutet innebar att nämnden fattade ett beslut att de inte hade för avsikt att uppfylla det uppdrag de mottagit av fullmäktige. Vi vill här understryka att nämnden i stället borde ha lyft till fullmäktige vilka konsekvenser de såg skulle ha blivit om de hade fattat beslut om ytterligare åtgärder. Utifrån den informationen hade då fullmäktige kunnat fattat ett beslut om vidare hantering utifrån Barn- och utbildningsnämndens ekonomiska situation.

Vi kan konstatera att Barn- och utbildningsnämnden har fattat beslut om internkontroll samt följt upp den och redovisat utfallen av kontrollerna. Dock hade det kunnat vara mer utförligt redovisat där man på ett tydligare vis ser resultatet av vad som var kontrollområdet, uppföljning av kontrollen och åtgärder för brister som upptäckts.

Vi bedömer att i uppföljningen för 2021 är det i huvudsak tydligt redogjort för mål och måluppfyllelse. Avseende målet om att höja andelen elever i Åk 9 som är behöriga till gymnasiet så finns ingen tydlig bedömning av om målet är uppnått utan bara en redogörelse av utvecklingen. Vi anser att det bör finnas en tydlig redogörelse för om nämnden bedömer att målet är uppnått eller ej.

Kungsörs kommun
Grundläggande granskning 2021

2022-03-24

3.3 Socialnämnden

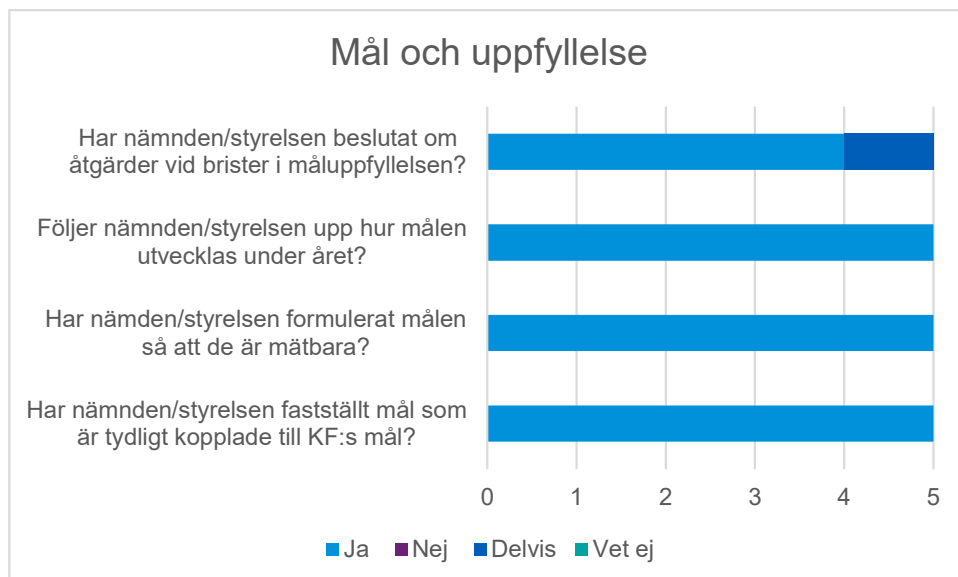
Enkäten har skickats till socialnämndens nio ordinarie ledamöter. Vi har fått in fem svar vilket innebär att svarsfrekvensen var 55 %.

Nedan redogörs för barn- och utbildningsnämndens skriftliga svar och vad som framkommit vid mötet.

Nedan redogörs för socialnämndens skriftliga svar och vad som framkommit vid mötet.

3.3.1 Enkät svar

3.3.1.1 Mål och måluppfyllelse

Kommentarer från enkät svar

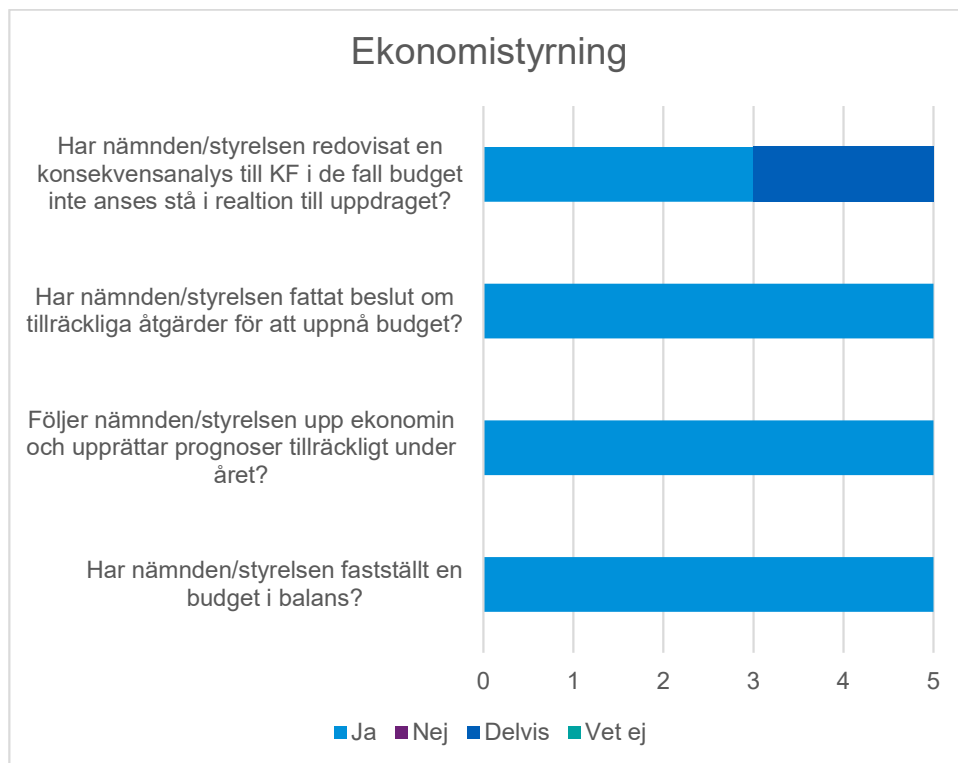
Alla målen har nyckeltal och indikatorer som ska mätas. Sedan har det visat sig att arbetslösheten har varit svår att fylla upp under pandemin.

Kungsörs kommun
Grundläggande granskning 2021

2022-03-24

3.3.1.2 Ekonomistyrning

Kommentarer från enkätsvar

En balanserad budget är något som de alltid strävar efter, ibland hamnar det på plus och ibland minus. Att budgeten i balans är också tack vare statsbidrag.

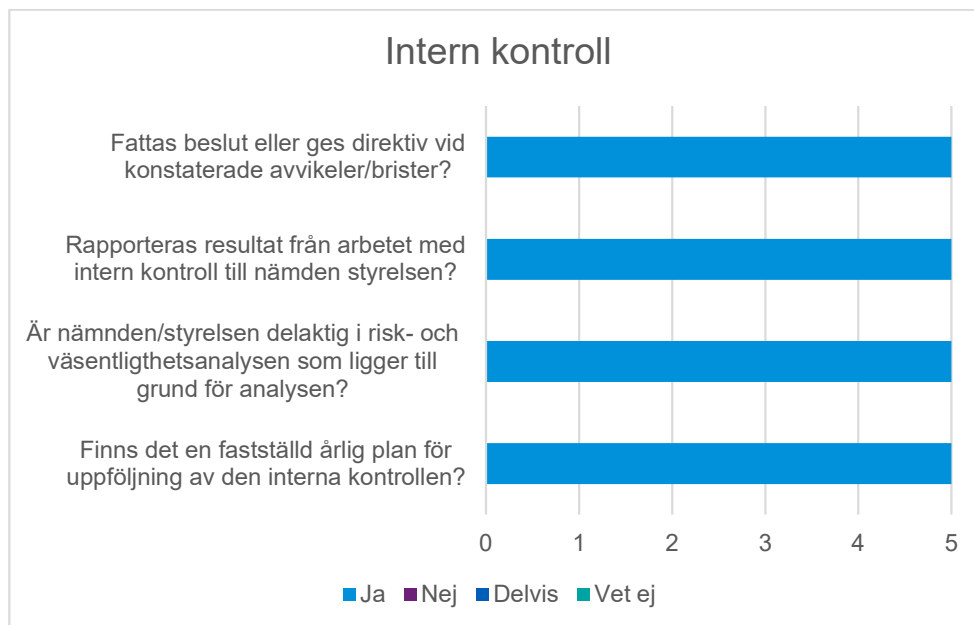
Det pågår även en omorganisation inom nämnden.

Kungsörs kommun
Grundläggande granskning 2021

2022-03-24

3.3.1.3 Uppföljning intern kontroll

Kommentarer från enkätsvar

Nämnden har varit delaktiga i risk-och väsentlighetsanalysen genom att ha haft workshops.

3.3.1.4 Riskanalys och risker inom verksamhetsområdet kommande år

Bland svaren av ledamöterna är det ekonomin som är den mest nämnda risken. Övriga risker som går att koppla till ekonomi är dyra placering och ökat bistånd pga arbetslöshet. Andra nämnda risker är demografi, kompetensförsörjningen/personalbrist, ökat behov av SÄBO platser och ökat tryck på hemtjänsten.

3.3.1.5 Utmaningar under 2021/2022

Utmaningar som ledamöterna ser är att försöka få ned de dyra placeringarna, effektivisera verksamheten, styrning och ledning samt kompetensförsörjningen. Man behöver också få med alla medarbetare på tåget i omställningsarbetet. Det finns behov av att samarbeta med barn- och utbildningsnämnden för att minska antalet hemmasittare.

3.3.1.6 Har nämnden ett övergripande kvalitetssystem?

Ja, förvaltningen har tagit fram ett eget. Kommunstyrelsen arbetar med en övergripande.

Kungsörs kommun
Grundläggande granskning 2021

2022-03-24

3.3.1.7 Hur långt har man kommit med uppdatering av riktlinjer och rutiner avseende barn- och unga som är placerade på HVB-hem och i familjehem och när beräknas det vara färdigt?

Nämnden arbetar med det och har tagit fram riktlinjer, dock vet de inte om det är färdigställt.

3.3.1.8 Vilka effekter beräknar nämnden att organisationsförändringarna kommer ge och när beräknas att effekterna uppnås?

Det är ett pågående arbete där effekterna väntas vara en effektivare organisation samt att budgeten hålls under året. Det är svårt att beräkna när de uppnås men förhoppningen är under andra delen av 2022.

3.3.1.9 Vilka effekter har Covid19-pandemin gett på nämndens verksamhet och ekonomi?

Det har varit tufft för medarbetarna men hög sjukfrånvaro under perioder. Vi har haft mycket vikarier vilket har ökat kostnaderna. Många av verksamheterna har stått still så äldre har inte kunnat mötas vilket ger ångest, nedstämdhet, ensamhet och isolering.

Budgeten är i balans tack vare statsbidrag.

Det som är positivt är att man har upprättat hygienrutiner som förhoppningsvis kommer användas framöver.

3.3.2 Kommentarer som framkommit vid möte

Mål och måluppfyllelse

Nämnden har arbetat med målen i flera år. De har workshops och arbetar med hela nämnden. De tittar på föregående års mål, ser över vilka behov av förändringar som finns. Vid mötet framförs att det skett ett lyft med målstyrningen.

Uppföljning av målen är främst i delårsbokslut och årsbokslut men de pratar om målen i princip på varje nämndsmöte. Målen mäts genom indikatorer som är mätbara.

Socialnämnden tycker att det är tydligt i nämndens verksamhetsberättelse men i årsredovisningen var det inte så tydligt vilket nämnden fick kritik för från revisionen.

Ekonomistyrning

Det har inte redovisats en enskild konsekvensanalys men det gjordes i budgetarbetet och vid avvikelser.

Budgeten pratar de om på varje nämnd och nämnden får ta ställning om det finns behov av åtgärder.

De har tappat 14 Mnkr i statsbidrag i förhållande till föregående år. Årets budget har dock klarats med hjälp av Corona-statsbidrag.

Inom arbetsmarknadsåtgärderna har de förlorat höga summor i statsbidrag. Det slår också på försörjningsstödet då de som inte kommer ut i självförsörjning erhåller då i stället försörjningsstöd.

Kungsörs kommun
Grundläggande granskning 2021

2022-03-24

Snabbaste vägen till egenförsörjning är att via arbete. Nu har de börjat få ett bättre samarbete med arbetsförmedlingen.

Vid mötet framförs att det finns ett samarbete mellan arbetsmarknadsenheten och SIFI men att det behöver bli bättre.

Ytterligare ett område som de behöver arbeta med är ungdomar t.ex. s.k. "hemmasittare".

Uppföljning av intern kontroll

Nämnden får rapporter om det är något som inte fungerar och ofta ställer nämnden krav på när återrapportering ska göras.

Ett exempel är när man såg att fallskador ökade då ställde nämnden krav på rapportering av vilka åtgärder man gjorde.

Risikanalys och risker inom verksamhetsområdet inför kommande år

Demografin är den stora utmaningen vilket ofta förs fram i olika sammanhang.

En stor förändring under senare år är välfärdstekniken som redan nu har gjort stora förändringar och mycket som också planeras.

Under senaste året har de börjat arbeta med jämställdhetsintegrering på allvar de ska t.ex. titta på nu om de biståndsbedömningen är olika mellan kvinnor och män.

Utmaningar under 2021/2021

Den största utmaningen är att få med medarbetarna i de förändringar som krävs för att klara kommande utmaningar. De har arbetat tillsammans med fackliga företrädare i detta arbete.

En stor utmaning är demografin. De arbetar för att äldre ska vara friska så länge som möjligt och kunna bo kvar i sitt hem.

Det är också en utmaning att kunna klara kompetensförsörjningen. Vid mötet framförs att det inte tycker att de får gehör för sina behov och vad de ser i framtiden. Vid mötet framförs att det är en balans att samtidigt som nämnden behöver framföra sina utmaningar så vill nämnden inte att det kommuniceras ut till medarbetarna

Medarbetarna har fått vara med och arbeta fram förslag på förändringar.

Ytterligare en utmaning är att förbättra samarbetet med regionen. Pandemin har dock inneburit att samarbetet med regionen har förbättrats betydligt.

Under pandemin har de inte utfört växelvården vilket inneburit att många anhöriga är väldigt slitna nu. Det kan vara så att de kommer att behöva utöka antalet växelvårdsplatser.

Antalet yngre med demens har ökat. Dessa personer behöver ha ett annat boende och inte bo tillsammans med äldre med demens. Därför har de fått placera yngre personer med demens i andra kommuner. De har diskuterat med Arboga och Köping om de kan samarbeta med detta.

Kungsörs kommun
Grundläggande granskning 2021

2022-03-24

De har tolv platser på boenden som de inte tagit i bruk och nämnden har inte fattat beslut om till vilken typ av vår dessa platser ska användas.

En vårdtyngdsmätning gjordes för ett par år sedan vilket ledde till att man fick göra omfördelningar.

Nämnden har antagit en speciell demensplan. Personalen som arbetar inom demensvården behöver få särskild utbildning för att arbeta inom denna verksamhet.

Vid mötet framförs att de gör en bra och tydlig rapportering till Ks och Kf om nämndens ekonomi och dess förutsättningar att klara ekonomin.

Samverkan med BUN när det gäller arbetet med Barn och unga fungerar nu väldigt bra.

Det kommer att bli bra med nära vård.

Covid-19-pandemins effekter

På äldreboenden har de haft två smittade boenden och inga dödsfall. De har också fått mycket beröm för sitt smittskyddsarbete.

3.3.3 Ekonomiskt utfall, måluppfyllelse och intern kontroll

Socialnämnden utfall per den 31 december visar en positiv avvikelse mot budget på 4,2 mnkr. Anledningen till den positiva avvikelsen är dels de effektiviseringar som socialförvaltningen har gjort under hösten, dels mottagit fler statsbidrag under hösten.

Nämnden hade totalt 7 mål under 2021, varav 3 som var anpassade till nämnden utifrån fullmäktiges mål, 2 var kommunstyrelsens och 2 var deras egna. Av dessa var det 2 av de kommungemensamma som ej uppfylldes och de egna målen gick ej att värdera.

Internkontrollen innehöll 15 kontrollmoment varav 1 moment har inte kunnat kontrolleras. Bland de avvikelser som har rapporterats så meddelas även åtgärder för att komma till rätta med de avvikelser som finns.

3.3.4 Bedömning

Vår bedömning att socialnämnden har en tydlig redogörelse av måluppfyllelsens. Vi ser också som positivt att nämnden har dels mål som utgår från de kommungemensamma målen och dels nämndspecifika mål.

Nämnden har en internkontrollplan innehållande moment som har pågått under året. Vi kan konstatera att nämnden följer upp momenten samt rapporterar om avvikelser uppstår.

3.4 Västra Mälardalens överförmyndarnämnd (gemensam med Arboga, Köping, Surahammar och Hallstahammar)

Västra Mälardalens Överförmyndarnämnd är en gemensam nämnd för kommunerna Arboga, Hallstahammar, Kungsör, Köping och Surahammar. Nämnden är en

Kungsörs kommun
Grundläggande granskning 2021

2022-03-24

kommunal tillsynsmyndighet och arbetar för att samhällets mest utsatta inte ska missgynnas ekonomiskt och rättsligt. Nämndens uppdrag är att utöva tillsyn över förmyndare, gode män och förvaltare. Överförmyndarnämnden har också i uppdrag att utreda behovet av ställföreträdare. Utöver det ska nämnden rekrytera och utbilda ställföreträdare. Nämnden utgår från värdkommunens styrmodell och fastställer sedan mål, viktiga kvalitetsfaktorer och indikatorer.

Gällande arvoden till god man och förvaltare är det huvudmannen som ska betala arvodet om huvudmannen har en inkomst över 120 tkr. I andra fall är det kommunen som betala.

Vid mötet redogörs för hur nämnden arbetat för att utveckla verksamheten.

3.4.1 Ekonomiskt utfall, måluppfyllelse och intern kontroll

Västra Mälardalens Överförmyndarnämnd redovisar ett överskott om 2,3 mnkr.

Nämndens måluppföljning innehåller tre kommungemensamma mål olika antal viktiga kvalitetsfaktorer som innehåller en eller fler indikatorer. Samtliga av indikatorer är uppnådda och då även de viktiga kvalitetsfaktorerna.

Samtliga kontrollmoment under 2021 är genomförda varav ett pågår fortfarande och ett som visade avvikelser. På det kontrollmoment som innehöll avvikelse så är åtgärder genomförda.

3.4.2 Bedömning

Vi ser som positivt att nämnden nu fastslagit mål för sin verksamhet. Vi bedömer att nämnden har tagit viktiga steg för att utveckla verksamheten inom nämndens verksamhetsområde.

Datum som ovan

KPMG AB

Karin Helin Lindkvist
Certifierad kommunal revisor

Detta dokument har upprättats enbart för i dokumentet angiven uppdragsgivare och är baserat på det särskilda uppdrag som är avtalat mellan KPMG AB och uppdragsgivaren. KPMG AB tar inte ansvar för om andra än uppdragsgivaren använder dokumentet och informationen i dokumentet. Informationen i dokumentet kan bara garanteras vara aktuell vid tidpunkten för publicerandet av detta dokument. Huruvida detta dokument ska anses vara allmän handling hos mottagaren regleras i offentlighets- och sekretesslagen samt i tryckfrihetsförordningen.

2022-03-30

Till
Kommunstyrelsen
Barn- och utbildningsnämnden
Socialnämnden

För kännedom
Kommunfullmäktige

Granskning av upphandling och inköp

Kungsör kommuns revisorer har genomfört en granskning av kommunens upphandlingar och inköp.

Syftet med granskningen har varit att bedöma om kommunens upphandlingar och inköp sker i enlighet med EU-direktiv, svensk lagstiftning och interna styrdokument samt hur kommunen förebygger mutor och jäv i samband med upphandlingar.

Vår sammanfattade bedömning utifrån granskningens syfte är att kommunens upphandlingar och inköp till största del sker i enlighet med EU-direktiv, svensk lagstiftning och interna styrdokument. Men att det saknas ett strukturerat arbetssätt för att förebygga mutor och jäv i samband med upphandlingar.

All upphandling ska enligt styrdokumenterna ske under kostnadseffektiva former och genom totalkostnadstänkande bidra till god ekonomisk hushållning. De konkurrensförhållanden som finns på marknaden ska utnyttjas. Upphandling ska genomföras med kompetens och objektivitet samt planeras i god tid. Upphandling ska svara mot verksamhetens behov och produkter (varor och tjänster samt entreprenader) som upphandlas ska också ha rätt funktion, rätt kvalitet, på rätt plats, i rätt tid och med hög säkerhet.

Registeranalys av leverantörsreskontra och ramavtalsuppgifter visar att det finns en stor andel leverantörer där det saknas ramavtal. Utifrån leverantörsreskontra har även ett antal stickprov av fakturor och eventuella avtal genomförts. Av fakturagranskningen framkom inget anmärkningsvärt.

Uppföljning av att det som levereras sker i enlighet med upphandling och avtal, endast sker i en liten omfattning. För att kontrollera avtals- och leverantörstrohet genomförs kontroller genom fakturor och även stickprov för att se om befintliga avtal har följts. När någon verksamhet ska göra ett inköp måste de enligt uppgift kontrollera med inköpssamordnaren om det finns ett avtal för efterfrågad vara eller tjänst.

Det saknas riktlinjer för mutor och jäv, vi bedömer att risken för förekomsten av mutor och jäv i samband med upphandlingar är stor inom offentlig verksamhet.

Mot bakgrund av vår granskning rekommenderar vi kommunstyrelsen att:

- se över rutinerna och säkerställ att samtliga avtal registreras.
- säkerställa avtalsefterlevnad av befintliga avtal.
- införa ett systemstöd för upphandling och inköp
- ta fram riktlinjer om mutor och jäv.

Kommunrevisionen emotser svar senast 2022-08-31 på vilka konkreta åtgärder kommunstyrelsen och nämnderna har för avsikt att vidta med anledning av ovanstående synpunkter vad som för övrigt redovisas i rapporten. Vi vill också att det i svaret redogörs för en tidsplan för när åtgärderna kommer att genomföras.

Svaren ska översändas till samtliga förtroendevalda revisorer samt till Karin Helin Lindkvist, KPMG, e:post karin.helin-lindkvist@kpmg.se. Svaret ska även översändas till kommunfullmäktige.

För kommunrevisionen i Kungsörs kommun 2022-03-30.

DocuSigned by:

8B99EFCF31D2491...

Håkan Sundström
revisionsordförande

Granskning av upphandling och inköp

Rapport

Kungsörs kommun

KPMG AB

2022-03-30

Antal sidor 17

Kungsörs kommun
Granskning av upphandling och inköp

2022-03-30

Innehållsförteckning

1	Sammanfattning	2
2	Inledning/bakgrund	3
2.1	Syfte, revisionsfråga och avgränsning	3
2.2	Revisionskriterier	4
2.3	Metod	4
3	Resultat av granskningen	5
3.1	Lagen om offentlig upphandling (LOU)	5
3.2	Grundläggande principer	6
3.3	Organisation	6
3.4	Styrdokument	7
3.5	Upphandlingsprocessen	7
3.6	Uppföljning och kontroll	12
3.7	Mutor och jäv	13
4	Slutsatser och rekommendationer	14
	Bilaga 1	15

Kungsörs kommun
Granskning av upphandling och inköp

2022-03-30

1 Sammanfattning

KPMG har av Kungsörs kommuns revisorer fått i uppdrag att granska om kommunens upphandlingar och inköp sker i enlighet med EU-direktiv, svensk lagstiftning och interna styrdokument. Uppdraget avser 2021 års revision.

Syftet med granskningen har varit att bedöma om kommunens upphandlingar och inköp sker i enlighet med EU-direktiv, svensk lagstiftning och interna styrdokument samt hur kommunen förebygger mutor och jäv i samband med upphandlingar.

Vår sammanfattade bedömning utifrån granskningens syfte är att kommunens upphandlingar och inköp till största del sker i enlighet med EU-direktiv, svensk lagstiftning och interna styrdokument. Men att det saknas ett strukturerat arbetssätt för att förebygga mutor och jäv i samband med upphandlingar.

All upphandling ska enligt styrdokumenterna ske under kostnadseffektiva former och genom totalkostnadstänkande bidra till god ekonomisk hushållning. De konkurrensförhållanden som finns på marknaden ska utnyttjas. Upphandling ska genomföras med kompetens och objektivitet samt planeras i god tid. Upphandling ska svara mot verksamhetens behov och produkter (varor och tjänster samt entreprenader) som upphandlas ska också ha rätt funktion, rätt kvalitet, på rätt plats, i rätt tid och med hög säkerhet.

Registeranalys av leverantörsreskontra och ramavtalsuppgifter visar att det finns en stor andel leverantörer där det saknas ramavtal. Utifrån leverantörsreskontra har även ett antal stickprov av fakturor och eventuella avtal genomförts. Av fakturagranskningen framkom inget anmärkningsvärt.

Uppföljning av att det som levereras sker i enlighet med upphandling och avtal, endast sker i en liten omfattning. För att kontrollera avtals- och leverantörstrohet genomförs kontroller genom fakturor och även stickprov för att se om befintliga avtal har följts. När någon verksamhet ska göra ett inköp måste de enligt uppgift kontrollera med inköpsansvarig om det finns ett avtal för efterfrågad vara eller tjänst.

Det saknas riktlinjer för mutor och jäv, vi bedömer att risken för förekomsten av mutor och jäv i samband med upphandlingar är stor inom offentlig verksamhet.

Mot bakgrund av vår granskning rekommenderar vi kommunstyrelsen att:

- se över rutinerna och säkerställa att samtliga avtal registreras.
- säkerställa avtalsefterlevnad av befintliga avtal.
- införa ett systemstöd för upphandling och inköp
- ta fram riktlinjer om mutor och jäv.

Kungsörs kommun
Granskning av upphandling och inköp

2022-03-30

2 Inledning/bakgrund

KPMG har av Kungsörs kommuns revisorer fått i uppdrag att granska om kommunens upphandlingar och inköp sker i enlighet med EU-direktiv, svensk lagstiftning och interna styrdokument. Uppdraget avser 2021 års revision.

Att inköp görs i enlighet med gällande regelverk ska säkerställa att anlidade leverantörer har god affärsetik, följer lagar och förordningar, och fullgör sina skyldigheter gentemot samhället. Ur kommunens perspektiv är det vidare viktigt att säkerställa att varor, tjänster och entreprenader köps med rätt kvalitet till rätt kostnad samtidigt som det tas hänsyn till sociala, etiska och miljömässiga krav. Kommunens inköp och upphandlingar ska rimligtvis medverka till en marknadssituation som präglas av uthållighet och väl fungerande konkurrens, vilket i sin tur över tid medverkar till affärsmässighet.

Objektivitetskravet i den offentliga förvaltningen är tydligt i svensk lagstiftning; verksamheten ska bedrivas sakligt och opartiskt, dvs. utan hänsyn till personliga intressen. Medborgarnas förtroende kräver att förtroendevalda och anställda i offentlig verksamhet inte låter sig påverkas av ovidkommande önskemål eller intressen i sina uppdrag eller sitt arbete. Det är därmed viktigt att bedöma och förebygga eventuella risker för mutor och jäv i samband med upphandlingar. Likaså är det angeläget att inköp atteras enligt gällande regler.

Revisionen gör bedömningen att det finns en risk för att det inom kommunen sker inköp där det görs avsteg från gällande lagstiftning. Bristande efterlevnad leder inte sällan till fördyringar och/eller kvalitetsbrister.

Mot bakgrund av ovanstående har revisorerna beslutat att granska upphandling och inköp, med fokus på avtalstrohet samt reglerna gällande direktupphandling.

2.1 Syfte, revisionsfråga och avgränsning

Granskningen har syftat till att bedöma om kommunens upphandlingar och inköp sker i enlighet med EU-direktiv, svensk lagstiftning och interna styrdokument samt hur kommunen förebygger mutor och jäv i samband med upphandlingar.

Granskningen har besvarat följande revisionsfrågor:

- Hur sker kontroll av avtals- och leverantörstrohet och eventuell avvikelserapportering?
- Hur sker uppföljning av att leverans sker i enlighet med upphandling och avtal?
- Vilka rutiner finns för att säkerställa att gällande beloppsgränser beaktas vid inköp?
- Har enskilda inköp föregåtts av upphandling som efterlever gällande regelverk?
- Har enskilda inköp skett inom ramen för tecknade avtal?

Kungsörs kommun
Granskning av upphandling och inköp

2022-03-30

- Sker undertecknande av avtal i samband med inköp och upphandling i enlighet med gällande regelverk och delegationsordning?
- Finns fastställda riktlinjer avseende mutor och jäv?
- Hur bedöms risken för förekomsten av mutor och jäv i samband med upphandlingar och hur hanteras eventuella jävsförhållanden vid upphandlingar?

Granskningen omfattar inköp gjorda inom Kungsörs kommun (primärkommunen) under 2020.

2.2 Revisionskriterier

Vi har bedömt om rutinerna uppfyller

- Kommunallagen 6 kap § 6
- Lagen om offentlig upphandling
- Upphandlings- och inköspolicy
- Riktlinjer för upphandling
- Övriga tillämpbara interna regelverk och policys

2.3 Metod

Granskningen har genomförts genom dokumentstudier av relevanta dokument samt intervjuer/avstämningar med avdelningschef med ansvar för upphandling samt administratör och upphandlingssamordnare.

Registeranalyser av leverantörer och ramavtal har genomförts. Ett urval ur leverantörsreskontran har matchats mot befintliga ramavtal. Även uppgifter från den ekonomiska redovisningen har ingått.

Via analyser har urval av inköp valts ut från leverantörer som inte finns förtecknade i något avtalsregister/motsvarande. I denna del av granskningen har vi dels granskat inköp inom rådande beloppsgränser men där beloppet överstiger summan då det ställs krav på dokumentation. Vi har granskat inköp som överstiger rådande beloppsgränser.

Vi har även granskat ett antal inköp från avtalsbundna leverantörer. Vid denna granskningsinsats har vi valt att kontrollera om de aktuella inköpen har skett inom ramen för tecknat avtal.

Samtliga intervjuade har erbjudits att faktakontrollera rapporten.

Kungsörs kommun
Granskning av upphandling och inköp

2022-03-30

3 Resultat av granskningen

3.1 Lagen om offentlig upphandling (LOU)

Offentlig upphandling är en lagreglerad inköpsprocess som ska säkerställa att offentliga inköp öppnas upp för konkurrens och att offentliga medel används så effektivt som möjligt. Den offentliga upphandlingen regleras bland annat av lag (2016:1145) om offentlig upphandling (LOU). Lagen bygger främst på direktiv från EU. Direktiven är en viktig del i arbetet med att främja fri rörlighet för varor och tjänster inom EU. Genom att följa de svenska upphandlingsbestämmelserna uppfyller upphandlande myndigheter och enheter de skyldigheter som följer av EU-rätten.

De som omfattas av skyldigheten att upphandla enligt LOU kallas upphandlande myndigheter. Dessa är statliga och kommunala myndigheter, såsom beslutande församlingar i kommuner och regioner, vissa offentligt styrda organ (till exempel flertalet kommunala och en del statliga bolag) och sammanslutningar av en eller flera upphandlande myndigheter eller ett eller flera offentligt styrda organ.

Det beräknade förväntade värdet av kontraktet och, beträffande tjänster, kategori av tjänst, avgör vilket kapitel och förfarande som ska tillämpas vid upphandlingen. Är det fråga om en upphandling som beräknas understiga aktuellt tröskelvärde ska bestämmelserna i 19 kap. LOU tillämpas.

Gränsen för direktupphandling uppgår från 1 januari år 2020 till högst 615 312 kr, motsvarande 28 % av tröskelvärdet för varor och tjänster. Tröskelvärdet för varor och tjänster uppgår till 1,43 mnkr för statliga myndigheter och ca 2,20 mnkr för övriga upphandlande myndigheter. Beroende på beloppsgräns kan olika förfaranden väljas för upphandling.

En upphandlande myndighet ska vid genomförande av en upphandling fastställa kontraktets värde. Kontraktsvärdet ska beräknas exklusive mervärdesskatt och för avtalets hela löptid. Upphandling får inte delas upp och beräkningen får inte konstrueras i syfte att komma under tröskelvärdet. Upprepade upphandlingar av samma kategori varor och tjänster under ett budgetår ska räknas samman. Om det handlar om upprepade behov, exempelvis i form av ett ramavtal, ska värdet för löptiden räknas samman.

Från och med 2022-02-01 har några ändringar av lagen om offentlig upphandling genomförts samt att en lagändring kommer att ske i juli 2022. Förändringarna innebär en lagskärpning där klimatet, människors hälsa och djuromsorg ska beaktas vid offentlig upphandling. Granskningen avgränsas dock till inköp gjorda under 2020.

Kungsörs kommun
Granskning av upphandling och inköp

2022-03-30

3.2 Grundläggande principer

De lagar som styr all offentlig upphandling bygger på fem principer som har sin grund i EU-rätten.

- *Principen om icke-diskriminering* - förbjudet att diskriminera leverantörer på grund av nationalitet. Man får inte ställa krav som enbart svenska företag känner till eller kan utföra. Lokala företag får inte ges företräde.
- *Principen om likabehandling* - alla leverantörer ska behandlas lika och ges lika förutsättningar. Alla leverantörer ska exempelvis få samma information vid samma tillfälle.
- *Principen om transparens* - den upphandlande myndigheten ska skapa öppenhet genom att lämna information om upphandlingen och hur den kommer att genomföras. Upphandlingsdokumenten ska vara klara och tydliga och innehålla samtliga krav på det som ska upphandlas.
- *Proportionalitetsprincipen* - kraven som ställs i upphandlingsdokumenten måste vara rimliga i förhållande till det som ska upphandlas. Kraven ska vara både lämpliga och nödvändiga för att uppnå syftet med upphandlingen.
- *Principen om ömsesidigt erkännande* - intyg och certifikat som har utfärdats av en medlemsstats behöriga myndigheter ska gälla också i övriga EU- och EES-länder.

3.3 Organisation

Kommunstyrelsen har det övergripande strategiska ansvaret för inköps- och upphandlingsprocessen, utövar uppsikt över kommunens upphandlingsarbete och beslutar om övergripande mål samt ansvarar för kommunens upphandlingar. Kommunstyrelsen ansvarar även för att riktlinjer avseende inköp och upphandling tas fram och implementeras samt att gällande styrdokument revideras.

Nämnderna ansvarar för att upphandlingar genomförs inom sitt ansvarsområde, bedriver inköpsverksamheten ändamålsenligt och enligt antagen policy och riktlinjer samt ansvarar för att ställa relevanta krav på varor, tjänster och entreprenader i enlighet med gällande lagstiftning, policys och riktlinjer. Nämnderna ansvarar även för att följa upp objektsavtal och att vid behov ta fram egna riktlinjer och rutiner som ett komplement till gällande policy och riktlinjer.

Upphandlingsenheten i Västra Mälardalens Kommunalförbund (VMKF) samordnar upphandlingar för Köpings-, Arboga-, Kungsörs- och Surahammars kommun samt de kommunala bolagen. Arbetet sker med utgångspunkt i kommunens Upphandlings- och inköspolicy. Målsättningen är att få bästa kvalitet till lägsta möjliga kostnad.

Upphandlingsenhet/Inköpsenhet ansvarar för att samordna, utveckla och driva upphandlingsprocessen på uppdrag av kommunkoncernerna i samverkan och genomför upphandlingar över direktupphandlingsgränsen på uppdrag av styrelse och nämnder och i nära samverkan med berörda förvaltningar, ansvarar för uppföljning och

Kungsörs kommun
Granskning av upphandling och inköp

2022-03-30

rapportering av upphandlingsverksamheten för kommunkoncernerna i samverkan och ansvarar för samordning av och samverkan i upphandlingar över direktupphandlingsgränsen.

3.4 Styrdokument

Kommunfullmäktige antog *upphandlings- och inköbspolicy för Kungsör kommun 2018-11-12*, Policyn gäller för samtliga styrelser och nämnder i kommunerna Köping, Arboga, Kungsör och Surahammar samt för Västra Mälardalens Kommunalförbund och Västra Mälardalens Myndighetsförbund. Med utgångspunkt från denna policy ska närmare riktlinjer för upphandlingsverksamheten fastställas. All verksamhet ska ha kunskap om och följa denna policy och fastställda riktlinjer.

Riktlinjer för upphandling Kungsör kommun antagna av kommunfullmäktige 2018-11-12, gäller tillsammans med upphandlingspolicy och anger att all upphandling och inköp av varor och tjänster samt entreprenader ska ske i enlighet med lagen om offentlig upphandling (LOU), alternativt lagen om offentlig upphandling inom områdena vatten, energi, transporter och posttjänster (LUF) samt fastställda riktlinjer. Ytterligare riktlinjer för Sociala & etiska hänsynstaganden respektive Miljö- & kvalité kan finnas inom respektive kommun.

Riktlinjer för direktupphandling är ett komplement till gällande Upphandlings och inköbspolicy, detta med anledning av förändring i lag om offentlig upphandling (LOU) från och med 1 juli 2014. Riktlinjerna ska säkerställa ett korrekt agerande och en god kvalitet vid direktupphandling och inköp.

3.5 Upphandlingsprocessen

All upphandling ska enligt styrdokumentet ske under kostnadseffektiva former och genom totalkostnadstänkande bidra till god ekonomisk hushållning. De konkurrensförhållanden som finns på marknaden ska utnyttjas. Upphandling ska genomföras med kompetens och objektivitet samt planeras i god tid. Upphandling ska svara mot verksamhetens behov och produkter (varor och tjänster samt entreprenader) som upphandlas ska också ha rätt funktion, rätt kvalitet, på rätt plats, i rätt tid och med hög säkerhet.

Konkurrensförhållanden som finns på marknaden ska enligt uppgift utnyttjas vid de upphandlingar som medför krav på dokumentation. Upphandlingar bör utformas så att såväl lokala som nationella och i vissa fall internationella företag har möjlighet att lämna anbud och delta i konkurrensen samt att gällande lagar efterföljs.

Möjligheterna till samverkan genom den gemensamma upphandlingsorganisationen ska tas tillvara enligt styrdokumentet. Möjligheterna till samordnad upphandling ska ske med medlemskommuner, kommunala bolag och andra upphandlande myndigheter där det är fördelaktigt. Huvudinriktningen för all upphandling ska i första hand vara att teckna ramavtal. Hållbar utveckling Upphandling ska främja hållbar utveckling –

Kungsörs kommun

Granskning av upphandling och inköp

2022-03-30

ekonomiskt, socialt och miljömässigt – till gagn för nuvarande och kommande generationer.

I styrdokumenterna framgår att upphandlingsprocessen ska, med utgångspunkt i en hållbar utveckling, medverka till att minska kommunernas kostnader och maximera verksamhetsnyttan inom de ramar som upphandlingslagstiftning medger. Detta ska bl.a. uppnås genom upphandling som i tillämpliga delar innefattar etiska och sociala hänsynstaganden, ger verksamheterna ökad tillgång till miljöanpassade produkter och främjar miljöhänsyn genom samordnade och effektiva transporter.

Ansvar

Respektive styrelse och nämnd ansvarar enligt uppgift för upphandlingar av entreprenader inom sitt verksamhetsområde. All upphandling av entreprenader överstigande gränsen för direktupphandling ska annonseras genom Västra Mälardalens Kommunalförbund. Dessa upphandlingar ska genomföras i nära samverkan med upphandlingsenheten och sakkunniga företrädare för kommun/bolag/förbund. Upphandlingsenheten konsulteras i upphandlingstekniska frågor.

Respektive styrelse eller nämnd handhar och ansvarar för upphandlingar under gränsen för direktupphandling inom sitt verksamhetsområde. Upphandlingsenheten kan även i det här fallen konsulteras i upphandlingstekniska frågor.

I styrdokumenterna anges att det av delegationsordning eller annat beslut i nämnd ska framgå vem som har rätt att besluta om och göra inköp. Förvaltningschef eller motsvarande ansvarar för att upphandlingspolicyn följs inom den egna förvaltningen, för att inköpsreglerna är väl kända och efterföljs av all personal och för tillhandahållande av nödvändig fackkunskap vid upphandlingar.

Ansvarig inköpare/beställare ska enligt uppgift hålla sig informerad om aktuella ramavtal och i förekommande fall, förvaltningens egna avtal, göra inköp av varor och tjänster som avrop på ramavtal eller egna avtal genom skriftlig beställning och se till att orderbekräftelse lämnas av leverantören. Den samordnar beställningar så att transport- och fakturakostnader till kommunens enheter minskar eller helt undviks och tillställer upphandlingsenheten beställning av upphandling.

Upphandlingsenheten initierar förnyelse av ramavtal för kommunernas räkning och är rådgivande vid bedömning av eventuell avvikelse från ramavtal. Enheten tillhandahåller kompetens och verktyg så att upphandlingar genomförs på ett professionellt vis, stöder upphandlande enhet vid specifika upphandlingar, erbjuder erforderlig utbildning inom upphandlingsområdet och har ansvar att informera kommun om det blir känt att gällande Upphandlingspolicy och/eller Riktlinjer för upphandling inte efterlevs.

Avtal

Vid upphandlingar ska sådana krav ställas att leverantören, vid varje tidpunkt, bedriver sin verksamhet så att den inte innebär åsidosättande av lag, avtal eller annat som strider mot vad som är allmänt godtagget inom verksamhetsområdet.

Samtliga verksamheter är utifrån styrdokumenterna skyldiga att känna till och nyttja de avtal och ramavtal som upprättats. Information om samtliga ramavtal ska finnas

Kungsörs kommun
Granskning av upphandling och inköp

2022-03-30

tillgängligt i form av avtalsdatabas. Avrops-/inköpsreglerna gäller för alla inköp oavsett belopp. Av delegationsordning eller annat beslut i styrelse/nämnd ska framgå vem som har rätt att besluta om inköp. Alla beställningar av upphandlingsuppdrag ska tydliggöras genom beställningsblankett för upphandling, vilken tillsänds upphandlingsenheten. Avrop från externa ramavtal (ex SKL, Kammarkollegiet), ska enligt uppgift ske genom uppdragsblankett som skickas till upphandlingsenheten.

Med ramavtal avses enligt uppgift avtal mellan kommunen och en leverantör om produkter och tjänster inom ett produktområde samt priser och övriga affärsvillkor som gäller för hela kommunen under avtalstiden. Efterhand som behoven uppstår i organisationen, kan produkterna sedan successivt avropas till i förhand överenskomna villkor genom att avtalet återopas hos leverantören. Volymen eller värdet på avtalet är beräknat enligt tidigare erfarenheter. Vid upprepade inköp av likartade varu- eller tjänstegrupper, ska ramavtal tecknas och upphandling ske för dessa grupper. Beställning via ramavtalet ska därefter vara det normala inköpsförfarandet för verksamheterna. Objektsupphandling innebär att man genom anbudsförfarande gör en särskild upphandling av specificerade varor, tjänster eller entreprenader vid varje anskaffningstillfälle. Objektsupphandling behöver enligt styrdokumentet endast göras om ramavtal saknas för aktuell produkt. Denna upphandlingsmetod är lämplig för förvaltningsunika upphandlingar.

Inom VMKF finns en avtalskatalog där uppdraget avser att hålla en avtalsdatabas för upphandlade Ramavtal (TendSign Avtalskatalog). VMKF tillhandhåller även en förteckning över avtal (Qlickview), som upphandlingsenheten har för att hålla bevakning på även andra avtal. Det framgår dock av intervjuerna att avtalskatalogen har vissa begränsningar och att det krävs en del av läsaren för att kunna förstå vad som finns där och vad avtalen gäller.

En tjänsteperson på upphandlingsenheten ansvarar för att uppdatera dokumentet löpande. Upphandlingsprocessen i övrig hanteras i systemet TendSign. I avtalskatalogen går det enligt uppgift att söka efter de avtal som har en koppling till ett specifikt område eller verksamhet, till exempel städ eller bygg, med aktuella priser på respektive avtalsprodukt.

Direktupphandling

Direktupphandling innebär inköp av varor-/tjänster/entreprenader till lågt värde, alternativt vid synnerliga skäl. Upphandling genomförs utan större formaliteter på upphandling, men med viss prisjämförelse av olika produkter och leverantörer. En upphandling enligt styrdokumentet får inte delas upp i flera upphandlingar i syfte att komma under beloppsgränserna för direktupphandling. Direktupphandling får inte användas som en ordinarie upphandlingsform utan ska ses som ett komplement. I upphandlingspolicyn förutsätts att i normalfallet ska kommunens enheter utnyttja de ramavtal som finns.

I riktlinjer för direktupphandling beskrivs att behovet av direktupphandlingar gäller främst situationer där ramavtal saknas för specifik vara eller tjänst. Direktupphandling innebär att inköp sker utan särskild form. Jämförelse av olika produkter och leverantörer ska göras till exempel genom offertförfrågan till möjliga leverantörer.

Kungsörs kommun

Granskning av upphandling och inköp

2022-03-30

Direktupphandling får enligt uppgift bara användas när varan eller tjänsten som ska inhandlas är så sällan förekommande att den samlade inköpssumman för hela kommunen under ett år understiger det för tillfället gällande värde för direktupphandling, s.k. lågt värde. När det gäller upprepade inköp av samma kategori av varor, tjänster eller entreprenader ska värdet räknas samman för avtalets hela löptid, där rekommendationen är att värdet beräknas för en tidsperiod om fyra år.

Direktupphandling får inte heller användas som en ordinarie upphandlingsform utan skall ses som ett komplement. I styrdokumentet beskrivs att tänka på inför ett Inköp:

- Beloppsgränserna i EU, vilket våra tröskelvärden baseras på, ändras vart annat år.
- Inköp får inte delas upp i syfte att komma under beloppsgränsen för direktupphandling.

Direktupphandling ska enligt uppgift ske med de konkurrensmöjligheter som finns och de krav som ställs ska följa de grundläggande principerna inom LOU, dvs de ska vara tydliga, transparenta, proportionella, förutsägbara och icke diskriminerande.

Av intervjuerna framgår att upphandlingsenheten arbetar för att inte enskilda inköp ska ske utanför ramen för tecknade avtal, att synliggöra problemet och att få inköpare att förstå vikten av att inköp görs utifrån befintliga avtal. Utbildningar genomförs i den mån det är möjligt att genomföra. Under pandemin har utbildningsverksamheten legat nere.

När det är dags att följa upp avtal skickar upphandlingsenheten enligt uppgift ut information till verksamheterna, som sedan hör av sig om det är något som behöver åtgärdats eller om det har förekommit brister i leverans med mera. Kommunen är den som har ansvaret för uppföljning i rollen som avtalsägare.

För ramavtal finns en specifik bevakningslista för att kunna upphandla innan avtalstiden går ut. Enligt uppgift förekommer det i undantagsfall att ett avtal hinner gå ut innan ett nytt avtal finns undertecknat.

Effektivitet och objektivitet

Ett syfte med upphandlingsreglerna är att upphandlande myndigheter på bästa sätt ska använda offentliga medel. Man ska också dra nytta av konkurrensen på marknaden för att göra goda affärer. Upphandling får dock enligt uppgift inte utformas i syfte att begränsa konkurrensen så att vissa leverantörer gynnas eller missgynnas på ett otillbörligt sätt. För att ta tillvara konkurrensen och därmed skapa bra förutsättningar för goda affärer, är det därför viktigt att kommunen genomför upphandlingar på sätt som gör det möjligt för alla typer av företag att lämna anbud. För att bidra till ökad konkurrens bör möjlighet att dela upp en upphandling i fler avtal utredas. Ökad konkurrens gynnar i regel både kommunen som får tillgång till fler nya lösningar samt att företagen som genom tillträde till marknaden inom offentlig upphandling, får incitament att utvecklas och att vara innovativa. Fler aktörer i anbudsgivningen innebär också att den kommunen ges bättre förutsättningar för att göra goda affärer och därigenom ökar möjligheterna för att skattemedlen används effektivt. I intervjuerna framkommer att undertecknande av avtal genomförs utifrån befintlig delegationsordning för kommunstyrelsen och respektive nämnd.

Kungsörs kommun
Granskning av upphandling och inköp

2022-03-30

3.5.1 Resultat av dataanalys och stickprov

Fokus i dataanalysen har varit inköp från leverantörer som *inte* återfinns i det avtalsregister⁹ vi fått del av. Vi har exempelvis valt ut inköp från leverantörer där den sammanlagda summan uppgår till belopp som överstiger direktupphandlingsgränsen. Vi har också tittat på enskilda inköp som ligger under direktupphandlingsgränsen men som överstiger gränsen för när det enligt LOU ställs krav på dokumentation. Därutöver har vi gjort stickprov på inköp från leverantörer som kommunen har avtal med. Denna stickprovskontroll har syftat till att kontrollera om de specifika inköpen avser sådana varor/tjänster som omfattas av de aktuella avtalen.

När det gäller inköp från leverantörer som *inte* återfinns i det avtalsregister vi fått del av ska det noteras att avtalsregistret inte innehåller samtliga avtal. Ett inköp kan därmed vara korrekt hanterat även om vi i vår kontroll konstaterar att leverantören i fråga inte finns med i avtalsregistret.

Som nämnts ovan ska alla direktupphandlingar av samma slag som myndigheten har genomfört eller kommer att genomföra under räkenskapsåret räknas med då man ska beräkna avtalsvärdet i förhållande till beloppsgränsen för direktupphandling. Det ska också noteras att liknande inköp men från olika leverantörer ska räknas samman. En fullständig kontroll utifrån beloppsgränserna kan således inte enbart fokusera på leverantör. I den dataanalys vi genomfört har vi dock avgränsat kontrollen till att enbart fokusera på leverantör.

Registeranalys av leverantörsreskontra och ramavtalsuppgifter visar att det finns en stor andel leverantörer där det saknas ramavtal. Sökningen genererade drygt 700 leverantörer där det inte fanns något ramavtal. Av dessa fanns det kommuner, föreningar, statliga myndigheter, kommunala bolag med flera. Det fanns även bolag som bedriver friskolor med på listan, men i det fallet fakturerar bolaget för de elever som går på aktuell skola och är hemma hörande i Kungsörs kommun.

En del av inköpen utanför avtal hänvisas till att verksamheter under pandemin behövde göra brådskande inköp som inte kunde vänta på ett upphandlingsförfarande. Efter en andra sortering utifrån detta fanns det fortfarande kvar ett hundratal leverantörer där det saknades ramavtal. Utifrån leverantörsreskontra har även 10 leverantörer valts ut för stickprov där fakturor och eventuella avtal granskats. Av fakturagranskningen framkom inget anmärkningsvärt. Vi kan dock notera att en av fakturorna var på 1,56 kronor. Vilket i sammanhanget är ett lågt belopp. Att hantera en faktura med ett sådant lågt belopp är inte kostnadsmässigt försvarbart med tanke på vad en faktura kostar att hantera för verksamheten.

3.5.2 Bedömning

Vi bedömer att det finns rutiner för att säkerställa att gällande beloppsgränser beaktas vid inköp.

Vi bedömer att det har förekommit att enskilda inköp inte har föregåtts av upphandling som efterlever gällande regelverk och att enskilda inköp inte har skett inom ramen för tecknade avtal. Vi rekommendera kommunstyrelsen att se över rutinerna och säkerställa att samtliga avtal registrerats samt att säkerställa avtalsefterlevnad av befintliga avtal.

Kungsörs kommun
Granskning av upphandling och inköp

2022-03-30

Vi bedömer att undertecknande av avtal sker i samband med inköp och upphandling i enlighet med gällande regelverk och delegationsordning.

3.6 Uppföljning och kontroll

Kommunens uppföljning av leveranser av varor och tjänster ska enligt styrdokumenterna ske kontinuerligt samt i enlighet med uppgift i avtal. Kommunens utvärdering av ingångna avtal ska även ske i samband med utgången av avtalsperiod och/eller i samband med förlängning av ramavtal.

I intervjuerna framgår att uppföljning av att om det som levereras sker i enlighet med upphandling och avtal endast sker i en liten omfattning. Flertalet av de avtal som upphandlas samordnas av VMKF och enligt uppgift borde uppföljningen kunna ske samordnat för de deltagare som finns med i avtal. Det skulle även vara värdefullt utifrån att kommunerna är en större part tillsammans i förhållande till leverantör och därigenom har större möjlighet till påverkan.

För att kontrollera avtals- och leverantörstrohet genomförs kontroller genom fakturor och även stickprov för att se om befintliga avtal har följts. När någon verksamhet ska göra ett inköp måste de enligt uppgift kontrollera med inköpssamordnaren om det finns ett avtal för efterfrågad vara eller tjänst.

Som ett exempel på hur avtal följs upp av kommunen är att om en leverans av en tjänst eller vara är bristfällig, men inte helt felaktig kontaktas upphandlingsenheten, som hjälper till att lösa problemet och att leveransen blir rätt utifrån befintligt avtal. Det uppges även att kommunen skulle kunna ha bättre kontroll på priser och kostnader. Vidare framförs att om kommunen hade systemstöd för inköp skulle verksamheterna få bättre kontroll direkt och innan köpet genomförts så att styrning mot rätt vara eller tjänst sker direkt vid beställning. Det kan då undvikas att upptäckten sker i efterhand vid eventuell uppföljning eller när fakturan ska attesteras. I dessa fall är det svårighet att backa ett gjort köp, jämfört med när inköp görs genom ett inköpssystem där attest sker innan beställningen skickas.

3.6.1 Bedömning

Vi bedömer att det finns en kontroll av avtals- och leverantörstrohet som sker på ett ändamålsenligt sätt med kontroller genom fakturor och stickprov för att se att befintliga avtal följs.

Vi bedömer även att uppföljning av att leverans sker i enlighet med upphandling och avtal bör stärkas och ske i en större omfattning än vad fallet är idag, för att säkerställa att rätt leveranser och för att undvika onödiga kostnader som kan uppstå vid felaktiga leveranser. Då flertalet av de avtal som upphandlas samordnas borde en samordnad uppföljning kunna ske.

Vi kan konstatera att kommunen saknar ett systemstöd för inköp och upphandling. Ett systemstöd skulle underlätta arbetet med styrning mot rätt vara innan köpet genomförts, så att styrning mot rätt vara eller tjänst sker direkt vid beställning.

Kungsörs kommun
Granskning av upphandling och inköp

2022-03-30

3.7 Mutor och jäv

Vi har inom ramen för granskningen fått information om att det inte finns några fastställda riktlinjer för mutor och jäv inom Kungsörs kommun. Enligt uppgift finns det endast riktlinjer för uppvaktning och hur det får gå till. När det gäller jäv nämns i attestreglementet och hanteras till viss del i arbetsordningen för kommunstyrelse och nämnder. Där beskrivs dock endast jäv i samband med handläggningen av eller beslut i ett ärende. I författningssamlingen eller bland interna riktlinjer finns dock inget specifikt dokument för mutor och jäv. Information om detta område ges av ansvarig tjänsteperson på upphandlingsenheten och en övergripande information om vad som gäller ges på alla nyanställdas introduktion. Mutor och jäv ingår enligt uppgift i riskbedömningen i framtagandet av intern kontrollplan.

När det kommer till mutor framkommer det i intervjuerna att det är något som de intervjuade inte känner till att det har inträffat. Det framkommer även att mutor inte anses som någon stor risk i samband med upphandlingar och inköp.

3.7.1 Bedömning

Vi kan konstatera att det inte finns fastställda riktlinjer för mutor och jäv. Vi bedömer att risken för förekomsten av mutor och jäv i samband med upphandlingar är stor inom offentlig verksamhet. Vi ser allvarligt på avsaknaden av riktlinjer för mutor och jäv

Kungsörs kommun
Granskning av upphandling och inköp

2022-03-30

4 Slutsatser och rekommendationer

Vår sammanfattade bedömning utifrån granskningens syfte är att kommunens upphandlingar och inköp till största del sker i enlighet med EU-direktiv, svensk lagstiftning och interna styrdokument. Det saknas dock ett strukturerat arbetssätt för att förebygga mutor och jäv i samband med upphandlingar.

All upphandling ska enligt styrdokumenterna ske under kostnadseffektiva former och genom totalkostnadstänkande bidra till god ekonomisk hushållning. De konkurrensförhållanden som finns på marknaden ska utnyttjas. Upphandling ska genomföras med kompetens och objektivitet samt planeras i god tid. Upphandling ska svara mot verksamhetens behov och produkter (varor och tjänster samt entreprenader) som upphandlas ska också ha rätt funktion, rätt kvalitet, på rätt plats, i rätt tid och med hög säkerhet.

Registeranalys av leverantörsreskontra och ramavtalsuppgifter visar att det finns en stor andel leverantörer där det saknas ramavtal. Utifrån leverantörsreskontra har även ett antal stickprov av fakturor och eventuella avtal genomförts. Av fakturagranskningen framkom inget anmärkningsvärt.

Uppföljning av att det som levereras sker i enlighet med upphandling och avtal, endast sker i en liten omfattning. För att kontrollera avtals- och leverantörstrohet genomförs kontroller genom fakturor och även stickprov för att se om befintliga avtal har följts. När någon verksamhet ska göra ett inköp måste de enligt uppgift kontrollera med inköpsansvarig om det finns ett avtal för efterfrågad vara eller tjänst

Det saknas riktlinjer för mutor och jäv, vi bedömer att risken för förekomsten av mutor och jäv i samband med upphandlingar är stor inom offentlig verksamhet.

Utifrån våra slutsatser och bedömningar rekommenderar vi kommunstyrelsen att:

- se över rutinerna och säkerställ att samtliga avtal registreras.
- säkerställa avtalsefterlevnad av befintliga avtal.
- införa ett systemstöd för upphandling och inköp
- ta fram riktlinjer om mutor och jäv.

Datum som ovan

KPMG AB

Karin Helin Lindqvist
Certifierad kommunal revisor

Frida Hald
Kommunal revisor

Detta dokument har upprättats enbart för i dokumentet angiven uppdragsgivare och är baserat på det särskilda uppdrag som är avtalat mellan KPMG AB och uppdragsgivaren. KPMG AB tar inte ansvar för om andra än uppdragsgivaren använder dokumentet och informationen i dokumentet. Informationen i dokumentet kan bara garanteras vara aktuell vid tidpunkten för publicerandet av detta dokument. Huruvida detta dokument ska anses vara allmän handling hos mottagaren regleras i offentlighets- och sekretesslagen samt i tryckfrihetsförordningen.

Kungsörs kommun
Granskning av upphandling och inköp

2022-03-30

Bilaga 1

Revisionsfråga	Svar
<p>Hur sker kontroll av avtals- och leverantörstrohet och eventuell avvikelserapportering?</p>	<p>För att kontrollera avtals- och leverantörstrohet genomförs kontroller genom fakturor och även stickprov för att se om befintliga avtal har följts. När någon verksamhet ska göra ett inköp måste de enligt uppgift kontrollera med inköpssamordnaren om det finns ett avtal för efterfrågad vara eller tjänst.</p> <p>Som ett exempel på hur avtal följs upp av kommunen är att om en leverans av en tjänst eller vara är bristfällig, men inte helt felaktig kontaktas upphandlingsenheten, som hjälper till att lösa problemet och att leveransen blir rätt utifrån befintligt avtal.</p>
<p>Hur sker uppföljning av att leverans sker i enlighet med upphandling och avtal?</p>	<p>Uppföljning av leveranser av varor och tjänster ska enligt styrdokumentet ske kontinuerligt samt i enlighet med uppgift i avtal. Kommunens utvärdering av ingångna avtal ska även ske i samband med utgången av avtalsperiod och/eller i samband med förlängning av ramavtal.</p> <p>Uppföljning av att det som levereras sker i enlighet med upphandling och avtal, endast sker i en liten omfattning. Flertalet av de avtal som upphandlas samordnas av VMKF och enligt uppgift borde uppföljningen kunna ske samordnat för de deltagare som finns med i avtal.</p>
<p>Vilka rutiner finns för att säkerställa att gällande beloppsgränser beaktas vid inköp?</p>	<p>Respektive styrelse eller nämnd ansvarar för upphandlingar under gränsen för direktupphandling inom sitt verksamhetsområde.</p> <p>I delegationsordning eller annat beslut i nämnd ska framgå vem som har rätt att besluta om och göra inköp. Förvaltningschef eller motsvarande ansvarar för att upphandlingspolicyn följs</p>

Kungsörs kommun
Granskning av upphandling och inköp

2022-03-30

	<p>inom den egna förvaltningen, för att inköpsreglerna är väl kända och efterföljs av all personal och för tillhandahållande av nödvändig fackkunskap vid upphandlingar.</p> <p>Ansvarig inköpare/beställare ska enligt uppgift hålla sig informerad om aktuella ramavtal och i förekommande fall, förvaltningens egna avtal, göra inköp av varor och tjänster som avrop på ramavtal eller egna avtal genom skriftlig beställning</p>
Har enskilda inköp föregåtts av upphandling som efterlever gällande regelverk?	Granskningens stickprover visar de inköp som har föregåtts av upphandling, efterlever gällande regelverk.
Har enskilda inköp skett inom ramen för tecknade avtal?	Granskningens stickprover visar det har skett inköp utanför tecknade avtal.
Sker undertecknande av avtal i samband med inköp och upphandling i enlighet med gällande regelverk och delegationsordning?	Ja, inom ramen för granskningens stickprover.
Finns fastställda riktlinjer avseende mutor och jäv?	Nej, det saknas riktlinjer för mutor och jäv.
Hur bedöms risken för förekomsten av mutor och jäv i samband med upphandlingar och hur hanteras eventuella jävsförhållanden vid upphandlingar?	Mutor och jäv anses inte som någon stor risk i samband med upphandlingar och inköp.

2022-04-04

Till

Barn- och utbildningsnämnden
Kommunfullmäktiges presidium

Information från Håkan Sundström, revisor, Kungsörs kommun

Vid ett sammanträde den 3 mars mellan kommunens förtroendevalda revisorer och Barn- och utbildningsnämndens presidium. Vid inbjudan till mötet informerades att revisorerna ville träffa nämnden för att få ytterligare information om nämndens verksamhet och ekonomi inför revisorernas bedömning vid ansvarsprövningen. Vi som revisorer har också haft ett möte med fullmäktiges presidium den 9 mars då vi framförde att vi var kritiska till Barn- och utbildningsnämndens styrning och kontroll både avseende ekonomin och verksamheten.

Jag vill här informera Barn- och utbildningsnämnden samt kommunfullmäktiges presidium att jag Håkan Sundström, förtroendevald revisor i Kungsörs kommun, har för avsikt att i revisionsberättelsen rikta anmärkning mot Barn- och utbildningsnämndens bristande styrning för bristande måluppfyllelse i verksamheten och för bristande ekonomisk styrning då nämnden fattat beslut om att inte vidta ytterligare åtgärder för att uppnå en budget i enlighet med fullmäktiges beslut.

De tre ledamöter som reserverade sig från beslutet 2021-09-29 2021-09-29, § 79 omfattas inte av den delen av anmärkningen som avser den ekonomiska styrningen.

DocuSigned by:

8B99EFCF31D2491...

Håkan Sundström
Förtroendevald revisor i
Kungsörs kommun

2022-03-30

Till
Kommunstyrelsen
Barn- och utbildningsnämnden
Socialnämnden

För kännedom
Kommunfullmäktige

Granskning av styrning och ledning av informationssäkerhetsarbete

Kungsör kommuns revisorer har genomfört en granskning av kommunens informationssäkerhetsarbete. Uppdraget ingår i revisionsplanen för år 2021.

Syftet med granskningen är att bedöma hur mogen kommunen är inom viktiga områden för att säkerställa ett tillräckligt informationssäkerhetsarbete.

Vår sammanfattande bedömning utifrån granskningens syfte är att kommunen inte är tillräckligt mogen i sitt informationssäkerhetsarbete där vi saknar ett flertal av de aktiviteter som rekommenderas av MSB för att arbetet ska vara systematiskt och riskbaserat.

Kommunens informationssäkerhetsarbete är i behov av utveckling. Ansvar behöver tydliggöras och resurser tillskapas till funktioner som får i uppdrag att påbörja ett mer strategiskt arbete. Arbetet bör utgå från en nulägesanalys som presenteras för kommunstyrelsen som därefter kan besluta om prioritering, tilldelning av resurser samt krav på åtgärder.

Vi rekommenderar att kommunen tar stöd i de rekommendationer och metodstöd som MSB erbjuder kostnadsfritt för att verksamheter ska etablera ett systematiskt och riskbaserat informationssäkerhetsarbete.

Kommunrevisionen emotser svar senast 2022-08-31 på vilka konkreta åtgärder kommunstyrelsen och nämnderna har för avsikt att vidta med anledning av ovanstående synpunkter vad som för övrigt redovisas i rapporten. Vi vill också att det i svaret redogörs för en tidsplan för när åtgärderna kommer att genomföras.

Svaren ska översändas till samtliga förtroendevalda revisorer samt till Karin Helin Lindkvist, KPMG, e:post karin.helin-lindkvist@kpmg.se. Svaret ska även översändas till kommunfullmäktige.

För kommunrevisionen i Kungsörs kommun 2022-03-30

DocuSigned by:

8B99EFCF31D2491...

Håkan Sundström
revisionsordförande

Styrning och ledning av informationssäkerhet

PM

Kungsörs kommun

KPMG AB

2022-02-06

Antal sidor 11

Antal bilagor 1

Kungsörs kommun
Styrning och ledning av informationssäkerhet

2022-02-06

Innehållsförteckning

1	Sammanfattning	2
2	Bakgrund	3
2.1	Syfte, revisionsfråga och avgränsning	3
2.2	Revisionskriterier	4
2.3	Metod	4
2.4	MSB:s rekommendationer för en stärkt informationssäkerhet i kommunerna	5
3	Resultat av granskningen	6
3.1	Iakttagelser	6
3.1.1	Organisation och styrande dokument	6
3.1.2	Arbetsmetoder för riskbedömning och informationsklassning	6
3.1.3	Incidenthantering	8
3.1.4	Kapacitet för support och stöd i arbetet	8
3.1.5	Bedömning	8
4	Slutsats och rekommendationer	9
	Bilaga 1	10

Kungsörs kommun
Styrning och ledning av informationssäkerhet

2022-02-06

1 Sammanfattning

Vi har av Kungsörs kommuns revisorer fått i uppdrag att granska kommunens informationssäkerhetsarbete. Uppdraget ingår i revisionsplanen för år 2021.

Syftet med granskningen är att bedöma hur mogen kommunen är inom viktiga områden för att säkerställa ett tillräckligt informationssäkerhetsarbete.

Vår sammanfattande bedömning utifrån granskningens syfte är att kommunen inte är tillräckligt mogen i sitt informationssäkerhetsarbete där vi saknar ett flertal av de aktiviteter som rekommenderas av MSB för att arbetet ska vara systematiskt och riskbaserat.

Kommunens informationssäkerhetsarbete är i behov av utveckling. Ansvar behöver tydliggöras och resurser tillskapas till funktioner som får i uppdrag att påbörja ett mer strategiskt arbete. Arbetet bör utgå från en nulägesanalys som presenteras för kommunstyrelsen som därefter kan besluta om prioritering, tilldelning av resurser samt krav på åtgärder.

Vi rekommenderar att kommunen tar stöd i de rekommendationer och metodstöd som MSB erbjuder kostnadsfritt för att verksamheter ska etablera ett systematiskt och riskbaserat informationssäkerhetsarbete.

Kungsörs kommun
Styrning och ledning av informationssäkerhet

2022-02-06

2 Bakgrund

Vi har av Kungsörs kommuns revisorer fått i uppdrag att granska att kommunen har säkerställt organisationens styrning och ledning av informationssäkerhetsarbetet. Uppdraget ingår i revisionsplanen för år 2021.

Organisationer i offentlig sektor hanterar ovärderliga informationstillgångar och blir alltmer beroende av sina informationssystem. Ny teknik innebär nya möjligheter men introducerar även nya risker som ställer krav på ett balanserat risktagande och ett väl fungerande säkerhetsarbete. Brister i hanteringen kan leda till förtroendeskada för organisationen.

Informationssäkerhet innebär att skydda information utifrån krav på dess konfidentialitet, riktighet och tillgänglighet och måste skyddas mot obehörig åtkomst, såväl externt som internt. Kommunernas arbete med informationssäkerhet påverkas av de lagar och förordningar som finns. Myndigheten för samhällsskydd och beredskap har utifrån ISO 27000- standarden ett antal föreskrifter och metodstöd för att etablera ett ledningssystem för informationssäkerhet i kommunerna och vidta nödvändiga säkerhetsåtgärder.

Hotbilden med risker för intrång förändras kontinuerligt och säkerhetsarbetet behöver därför vara en ständigt pågående process för att säkerställa att kommunens informationstillgångar har ett tillräckligt skydd. För att kunna hantera det på ett ändamålsenligt sätt krävs att kommunen har ett systematiskt informationssäkerhetsarbete där flera funktioner i kommunen är involverade och rätt organiserade för uppdraget. Ansvar finns hos var och en och berör hela organisationen varpå medvetenhet är väsentlig för en tillräcklig efterlevnad. Det är därför väsentligt att granska hur medveten och mogen organisationen är för att styra och leda sitt informationssäkerhetsarbete.

Med anledning av ovanstående drar kommunens revisorer slutsatsen i sin riskanalys, att kommunens styrning och ledning av informationssäkerhetsarbetet behöver granskas.

2.1 Syfte, revisionsfråga och avgränsning

Granskningen syftar till att konstatera hur mogen kommunen är inom viktiga områden för att säkerställa ett tillräckligt informationssäkerhetsarbete.

Granskningen ska besvara följande revisionsfrågor:

- Har kommunstyrelsen säkerställt en tillräcklig mognad och medvetenhet i organisationen för ett tillräckligt informationssäkerhetsarbete?
- Har systemet och supportorganisationen en tillräcklig kapacitet?

Granskningen omfattar kommunstyrelsen och samtliga nämnder.

Kungsörs kommun
Styrning och ledning av informationssäkerhet

2022-02-06

2.2 Revisionskriterier

Vi har bedömt om rutinerna uppfyller:

- Tillämpbara interna regelverk, policys och beslut
- ISO 27000-serien, ett ledningssystem för informationssäkerhet, cybersäkerhet och dataskydd
- Myndigheten för samhällsskydd och beredskaps (MSB:s) rekommendationer avseende Ledningssystem för informationssäkerhet och rekommendationer för en stärkt informationssäkerhet i kommunerna.

2.3 Metod

- Granskningen har inletts genom att verksamhetsföreträdare fått svara skriftligt på ett antal frågeställningar. I bilaga 1 redovisas det frågekomplex som har sänts till kommunen och utgör underlag i vår analys.
- Dokumentgranskning av policys, riktlinjer, rutiner eller annan dokumentation som visar hur kommunen bedriver sitt arbete inom informationssäkerhet.
- Muntlig dialog har genomförts med företrädare av förtroendevalda, tjänstepersoner och kommunrevisorerna för att komplettera de skriftliga svaren.
- Detta PM utgör vår analys och bedömning utifrån de svar vi erhållit för de frågeställningar som kommunen fått besvara, de underlag som bifogats svar samt den genomförda muntliga dialogen.

Detta PM har faktakontrollerats av utvalda verksamhetsföreträdare.

Granskningen har genomförts av Jenny Thörn, kommunal revisor och Ida Larsson, kommunal revisor. Karin Helin Lindqvist har deltagit som kvalitetssäkrare i sin roll som kundansvarig i Kungsörs kommun.

Kungsörs kommun
Styrning och ledning av informationssäkerhet

2022-02-06

2.4 MSB:s rekommendationer för en stärkt informationssäkerhet i kommunerna

MSB har 2017 presenterat skriftliga rekommendationer (www.informationsakerhet.se, 2017-01-18) för en stärkt informationssäkerhet i kommunerna. Rekommendationerna baserades på en granskning av kommunernas arbete 2015 som visade att få kommuner hade ett systematiskt informationssäkerhetsarbete.

Då vi i granskningen utgår från MSB:s rekommendationer beskriver vi dessa översiktligt nedan.

1. **Utse en funktion för informationssäkerhet**
Funktionen placering bör vara direkt underställd den högsta ledningen (kommunledningskontoret).
2. **Ta fram en analys av nuläget i kommunen**
Gör en övergripande verksamhetsanalys för att få kunskap om organisationens processer, vilken information som hanteras, samt vilket behov av skydd och vilka krav som finns.
3. **Informera ledningen hur nuläget ser ut**
Visa exempel på reella hot och inträffade incidenter.
Beakta centrala lagkrav, t.ex. dataskyddsförordningen, som får stor påverkan på hur kommunen hanterar personuppgifter.
4. **Skapa en handlingsplan utifrån nuläget**
Handlingsplanen bör beslutas av ledningen. Ta fram styrdokument, policy och riktlinjer samt åtgärda de viktigaste bristerna och sårbarheterna
5. **Klassa informationen**
Identifiera vilken information som hanteras i verksamheten och klassa efter hur allvarliga konsekvenserna skulle bli av bristande informationssäkerhet.
6. **Höj säkerhetsmedvetandet inom kommunen**
Ge stöd till organisationen så att förmåga att efterleva kraven i framtagna riktlinjer finns. Detta kan ske t.ex. genom utbildning, vägledning och annan information.
7. **Ta fram informationssäkerhetsrelaterade krav som sedan används vid upphandlingar.** Se till att identifiera krav samt etablera en process för att få med dessa i upphandlingar.
8. **Gör uppföljningar**
Se över om kommunen efterlever det som står i de framtagna riktlinjerna. Planera in återkommande uppföljning/revison av verksamheten. Resultaten av uppföljning ska ingå som en del av den återkommande rapporteringen till ledningen.

Kungsörs kommun
Styrning och ledning av informationssäkerhet

2022-02-06

3 Resultat av granskningen

3.1 Iakttagelser från skriftliga svar och muntlig dialog

3.1.1 Organisation och styrande dokument

Det framgår av de svar som inkommit från kommunen att en organisation avseende informationssäkerhetsarbetet behöver komma på plats i kommunen då detta i nuläget saknas. Arbetet med att upprätta styrdokument inom området har påbörjats, men är vid tiden för granskningen inte slutfört.

Västra Mälardalens kommunalförbund, VMKF har på uppdrag av medlemskommunerna, däribland Kungsörs kommun, att fungera som IT-avdelning. I ansvaret ingår hantering av IT-infrastruktur (exempelvis nätverk och servrar), support i form av helpdesk, hantering av datorer och mobiler samt gemensamma plattformar och system. I nuläget har inte förbundet något ansvar inom informationssäkerhetsfrågorna men i dialogen beskrivs att förbundet har en viktig roll då de har kompetens inom området som i vissa delar saknas internt i kommunen.

Förbundet har även en säkerhetssamordnare som arbetar på uppdrag av två av medlemskommunerna, där Kungsör är en av dessa. Enlig uppgift i de skriftliga svaren vilket senare även bekräftas i dialogen, involveras funktionen i vissa frågeställningar inom informationssäkerhet även om detta i nuläget inte ett ansvarsområde som ingår i de arbetsuppgifter som är avtalat mellan kommunen och förbundet.

I den muntliga dialogen bekräftas de svar som lämnats inledningsvis med komplettering att det inom vissa verksamheter bedrivs olika former av informationssäkerhetsarbete utifrån krav och behov, exempelvis inom skola och socialtjänst. I dialogen framkommer även att det för närvarande pågår en större översyn av kommunens samtliga styrdokument.

Inom kommunen har två utbildningar inom informationssäkerhet genomförts sedan 2019, *Informationssäkerhet* samt *säkerhetskulturutbildning*. Syftet med utbildningarna var främst att öka medvetenheten inom informationssäkerhet och säkerhetsarbete överlag. Deltagarna som medverkade i utbildningen *informationssäkerhet* fick besvara ett antal frågor före och efter utbildningstillfället. Enligt de skriftliga svaren som erhållits anges att utfallet visade klara förflyttningar i förståelse och beteendeförändring efter utbildningstillfället.

3.1.2 Arbetsmetoder för riskbedömning och informationsklassning

Det framgår av de skriftliga svaren att modellen för informationsklassning som utvecklats av Sveriges kommuner och regioner, KLASSA, har börjat nyttjas i kommunen. Det har främst skett vid införande av nya system efter initiativ från VMKF.

I modellen sker en analys av vilken information som är tänkt att hanteras eller hanteras om det gäller ett befintligt system. Utifrån analysen kan informationsägarna bestämma skyddsnivåer exempelvis utifrån känslighet och lagrum samt bedöma befintligt skydd för informationen. Arbetet är i en uppstartsfas och klassning har endast genomförts för en mindre del av de tillgångar som kommunen hanterar.

Kungsörs kommun
Styrning och ledning av informationssäkerhet

2022-02-06

Det finns upprättade metoder kopplade till verksamheter eller aktiviteter som rör säkerhetsskydd i syfte att genomföra riskanalyser och vidta lämpliga åtgärder för ett anpassat skydd. Detta ligger dock utanför granskningens avgränsning och inkluderas ej i bedömning.

Av svaren i granskningen framgår att ett mer strukturerat arbete har gjorts för hantering av personuppgifter vilket är en viktig del av informationshanteringen i kommunen. Kungsörs kommuns *Policy avseende behandling av personuppgifter*¹ anger den övergripande styrningen av arbetet med personuppgifter. Policyn reglerar även dataskyddsombudets roll. Kungsörs kommun och dess bolag har ett gemensamt dataskyddombud med Köping, Arboga samt Västra Mälardalens kommunalförbundet. Av policyn framgår att kommunens kontaktperson gentemot dataskyddsombudet är dataskyddssamordnare i respektive kommun som även ansvarar för kommunövergripande styrdokument inom området. I Kungsörs kommun är kanslichefen dataskyddssamordnare. Kommunen har även dataskyddshandläggare inom samtliga verksamheter. Dessa ansvarar för förvaltningens/bolagets förteckning över personuppgiftbehandlingar utifrån ajourhållande och rättningar samt rapporterar personuppgiftsincidenter till dataskyddsombudet.

Som stöd i arbetet och för dokumentation används ett systemstöd, Draftit. I systemet finns funktion och stöd för att göra konsekvensbedömningar, som är en riskanalys för hantering av personuppgifter, där lämpliga säkerhetsåtgärder beslutas för att skydda dessa.

Behörighetshantering styrs dels från personalsystemet och via en katalog, så kallad Active Directory, där medarbetare tilldelas användarkonto och behörighet i kommunövergripande system. Behörigheter till verksamhetssystem tilldelas inom respektive verksamhet utifrån funktion och ansvar. Inom socialtjänsten finns även rutiner för att följa upp tilldelade behörigheter och loggkontroller. I den muntliga dialogen kompletterar verksamheterna med beskrivningar av ansvar och rollfördelning avseende behörighetshantering. Det finns rutiner för hanteringen men i nuläget uppges att det saknas kommunövergripande regler eller riktlinjer för kommunens åtkomst- och behörighetshantering.

I dialogen beskrivs att byte av IT-system och nya sätt att arbeta, exempelvis nytt intranät samt Teams har medfört en ökad medvetenhet om hur information kan och bör hanteras utifrån sekretessregler, personuppgiftshantering samt känslighet för den information som delas. Det i sin tur har medfört att informationssäkerhetsfrågorna fått mer uppmärksamhet och det finns en förståelse att arbetet behöver utvecklas.

¹ Antagen av kommunfullmäktige 2018-06-18, § 76

Kungsörs kommun
Styrning och ledning av informationssäkerhet

2022-02-06

3.1.3 Incidenthantering

Internt i kommunen har inte rutiner för att anmäla och rapportera om incidenter tydliggjorts i rutin eller dokumenterad anvisning. Enligt svaren i granskningen har inga allvarigare incidenter inträffat i kommunen. I avsaknad av en tydliggjord rutin så beskrivs i dialogen att misstanke om incidenter rapporteras till Helpdesk eller via kontakt med chef eller säkerhetssamordnare. Utifrån allvarsgrad hanteras frågan vidare och de som är berörda involveras.

Av de skriftliga svaren framgår att informationssäkerhetsincidenter av allvarigare karaktär, som enligt föreskrift från MSB ska rapporteras till CERT-SE (Sveriges nationella Computer Security Incident Response Team)², följer kommunen de rutiner som anges av CERT-SE.

3.1.4 Kapacitet för support och stöd i arbetet

VMKF har genom avtal inrättat en supportfunktion i form av Helpdesk för IT-frågor. Informationssäkerhet ingår inte i detta ansvar vilket innebär att kommunerna internt behöver upprätta en organisation som kan ge stöd i förvaltningarnas arbete. Vi uppfattar genom de skriftliga svaren och av deltagarna i dialogen att någon sådan funktion inte finns tillgänglig i informationssäkerhetsarbetet.

VMKF och medlemskommunerna har antagit en *Riktlinje för systemförvaltning*³ som bland annat syftar till att tydliggöra ansvarsfördelning och aktiviteter som behöver genomföras i systemförvaltningsarbetet. I riktlinjerna finns till viss del aktiviteter inom informationssäkerhet beskrivna.

En aktiv systemförvaltning påverkar förutsättningarna för hur säkert skydd den information som hanteras i informationssystem har. Av de skriftliga svaren och av dialogträffens deltagare framkommer att riktlinjen inte är implementerad i alla verksamheter och därmed inte efterlevs i nuläget.

3.1.5 Bedömning

Vår bedömning är att kommunstyrelsen inte har säkerställt en tillräcklig mognad och medvetenhet i organisationen för ett tillräckligt informationssäkerhetsarbete. Det saknas en tydlighet över hur ansvaret är fördelat och vilka krav som ställs på aktiviteter och åtgärder för att upprätthålla en god informationssäkerhet.

Det är positivt att utbildning har erbjudits och att dessa till viss del har följts upp. Medarbetares hantering av information är en väsentlig del i att upprätthålla en tillräcklig säkerhet och inte utsätta tillgångarna för risk. Vi ser dock bristande rutiner för incidenthantering samt att användarnas ansvar inte är dokumenterat som en risk för att utbildningsinsatserna inte ger en tillräcklig medvetenhet för att säkerställa informationssäkerheten.

Vår bedömning är att det med nuvarande styrning och organisation inte finns en tillräcklig kapacitet i form av stöd och support internt i kommunen för att bedriva ett

² CERT-SE har som uppgift att stödja samhället i arbetet med att hantera och förebygga IT-incidenter.

³ Kommunstyrelsen 2018-06-04

Kungsörs kommun
Styrning och ledning av informationssäkerhet

2022-02-06

systematiskt informationssäkerhetsarbete. Detta har inte heller via avtal eller överenskommelser efterfrågats från extern part, exempelvis VMKF, som har uppdrag inom närliggande områden.

4 Slutsats och rekommendationer

Vår sammanfattande bedömning är att kommunen i nuläget har en bristande mognad i sitt informationssäkerhetsarbete. Vi kan utifrån den information som vi tagit del av i granskningen konstatera att kommunen i stora delar saknar ett systematiskt och riskbaserat informationssäkerhetsarbete. Ett flertal av de grundläggande rekommendationer som MSB har gett för en stärkt informationssäkerhetsförmåga i kommunerna finns inte etablerade i nuläget.

Vissa enskilda aktiviteter och åtgärder som tillhör informationssäkerhetsområdet genomförs, vi upplever dock inte att insatser sker utifrån en plan och struktur. Det är inte heller dokumenterat så att det löpande kan följas upp och rapporteras till nämnder och styrelser som i sin tur ges möjlighet att besluta om prioriteringar och resurser. Vi anser att det är positivt att utbildning har genomförts för att skapa en medvetenhet för medarbetare att inte utsätta informationstillgångarna för risk och att dessa till viss del har följts upp för att se effekter. Vi rekommenderar att detta genomförs regelbundet för att dels inkludera nytilkomna medarbetare, dels för att löpande aktualisera informationssäkerhetsfrågorna och ansvar hos medarbetarna.

Kommunens informationssäkerhetsarbete är i behov av utveckling. Ansvar behöver tydliggöras och resurser tillskapas till funktioner som får i uppdrag att påbörja ett mer strategiskt arbete. Arbetet bör utgå från en nulägesanalys som presenteras för kommunstyrelsen som därefter kan besluta om prioritering och krav på åtgärder. Vi rekommenderar att kommunen tar stöd i de rekommendationer och metodstöd som MSB erbjuder kostnadsfritt för att verksamheter ska etablera ett systematiskt och riskbaserat informationssäkerhetsarbete.

Datum som ovan

KPMG AB

Jenny Thörn

Kommunal revisor

Ida Larsson

Kommunal revisor

Karin Helin Lindqvist
*Certifierad kommunal
revisor*

Detta dokument har upprättats enbart för i dokumentet angiven uppdragsgivare och är baserat på det särskilda uppdrag som är avtalat mellan KPMG AB och uppdragsgivaren. KPMG AB tar inte ansvar för om andra än uppdragsgivaren använder dokumentet och informationen i dokumentet. Informationen i dokumentet kan bara garanteras vara aktuell vid tidpunkten för publicerandet av detta dokument. Huruvida detta dokument ska anses vara allmän handling hos mottagaren regleras i offentlighets- och sekretesslagen samt i tryckfrihetsförordningen.

Kungsörs kommun
Styrning och ledning av informationssäkerhet

2022-02-06

Bilaga 1

Frågeunderlag informationssäkerhet

Styrande dokument och organisation

1. Finns det ett ledningssystem för informationssäkerhet (LIS) infört eller planeras det för ett sådant?
2. Finns det en aktuell informationssäkerhetspolicy med tillhörande riktlinjer?
3. Finns det andra strategier, åtgärdsplaner eller beslut som är relevanta inom granskningsområdet?
4. Har kommunen i styrande dokument beaktat mobila enheter och molnlösningar för lagring och tjänster?
5. Har kommunen fattat beslut om regler/rutiner för distansarbete och sammanträden på distans?
6. På vilka sätt sker en uppföljning av efterlevnaden av beslutade styrdokument?
7. Finns en tydliggjord och dokumenterad ansvarsfördelning där roller för informationssäkerhetsarbetet är utsedda?
8. Finns en centralt utsedd funktion med ansvar att leda och samordna arbetet med informationssäkerhet?
9. Finns representanter utsedda i förvaltningarna för att på informationsägarens (oftast förvaltningschef/enhetschef) uppdrag genomföra det praktiska arbetet utifrån interna anvisningar eller regler?
10. Finns kompetens internt i organisationen för att arbeta med informationssäkerhet?
11. Har information/utbildning erbjudits medarbetare så att det finns grundläggande kunskap och medvetenhet om ansvar för informationssäkerhet?
12. Har dessa insatser följts upp?

Informationsklassning och riskanalyser

13. Har riskanalyser upprättats i syfte att värdera risker och konsekvenser för informationshantering?
14. Finns det en beslutad modell för informationssäkerhetsklassning?
15. Har kommunen genomfört informationssäkerhetsklassningar för sina verksamhetskritiska system?
16. Om, ja ungefär för hur stor andel av systemen? Om nej, finns någon dokumenterad plan för att genomföra detta?
17. Vilka deltar i klassningsarbetet och på vilket sätt dokumenteras detta arbete?

Kungsörs kommun

Styrning och ledning av informationssäkerhet

2022-02-06

18. Har krav utifrån dataskyddsförordningen beaktats för att skydda personuppgifter som hanteras i verksamhetssystem? Har ex konsekvensbedömningar gjorts inför nya personuppgiftsbehandlingar?

19. Har mer digitala arbetssätt i samband med pandemin med sammanträden och/eller arbete på distans medfört några avvägningar avseende informationssäkerheten? Är detta dokumenterat?

20. Finns beslutade rutiner för behörighetshantering?

21. Sker en tilldelning av behörigheter efter genomförd riskanalys eller annan bedömning för att styra åtkomst till information?

22. Finns rutiner för att följa upp tilldelade behörigheter samt loggkontroller för de verksamheter där detta är ett krav?

Incidenthantering

23. Finns en kommunövergripande rutin för hantering av informationssäkerhetsincidenter?

24. På vilka sätt har denna gjorts känd för medarbetare?

25. Hur många rapporterade informationssäkerhetsincidenter har skett under 2020 och 2021?

26. På vilket sätt dokumenteras inträffade incidenter?

27. Har åtgärder vidtagits efter inträffade incidenter? Kan ni ge exempel på åtgärder?

Kungsörs kommun

Vår handläggare
fredrik.bergh@kungsor.se
Ledningskontoret
Barn- och utbildningsförvaltningen

Dokumenttyp
Tjänsteskrivelse

Datum
2022-04-19

Ert datum

Sida
1 (4)

Diarienummer
BUN 2022/52

Er beteckning

Adressat
Barn- och utbildningsnämnden

Remiss av Biblioteksplan 2022-2024

Förslag till beslut

Barn- och utbildningsnämnden beslutar att anta svaret till remiss av biblioteksplanens som sitt och översända det till kommunstyrelsen.

Sammanfattning

Enligt Bibliotekslagen ska alla kommuner ha en biblioteksplan. Kommunstyrelsen önskar socialnämndens och barn- och utbildningsnämndens yttrande gällande föreslagen biblioteksplan som ska gälla för 2022-2024.

Att alla skolor ska ha ett bemannat skolbibliotek är ett önskvärt läge. Det finns också ett lagförslag som innebär att skolorna ska ha bemannade skolbibliotek. Enligt den information som för tillfället finns pågår det också en nationell diskussion om hur det ska finansieras.

I det nuvarande regelverket finns det inte något krav på bemanning i skolbiblioteken.

För att biblioteksplanen ska överensstämma med både nuläge och ambition i Kungsörs kommun föreslås att barn- och utbildningsnämndens ekonomiska ram utökas så att det är möjligt att anställa skolbibliotekarier eller att formuleringarna i biblioteksplanen ändras så att det framgår att skollagens krav kan tillgodoses genom samarbete mellan skolorna och folkbiblioteket.

Beslutsunderlag

BUF tjänsteskrivelse 2022-04-19 Remiss av Biblioteksplan 2022-2024
Remiss av Biblioteksplan 2022-2024
KS 2022-03-28 § 56 Biblioteksplan 2022-2024 (2)

Fredrik Bergh
Barn- och utbildningschef

Kungsörs kommun

Dokumenttyp
Tjänsteskrivelse**Datum**
2022-04-19**Ert datum****Diarienummer**
BUN 2022/52**Er beteckning****Sida**
2 (4)

Skickas till

Här listar du alla som ska få ta del av beslutet, en mottagare/rad.

Kungsörs kommun

Dokumenttyp
Tjänsteskrivelse

Sida
3 (4)

Datum
2022-04-19

Diarienummer
BUN 2022/52

Ert datum

Er beteckning

Ärendebeskrivning

Enligt Bibliotekslagen ska alla kommuner ha en biblioteksplan. Kommunstyrelsen önskar socialnämndens och barn- och utbildningsnämndens yttrande gällande föreslagen biblioteksplan som ska gälla för 2022-2024.

Planen ska vara ett politiskt förankrat styrdokument för de berörda förvaltningarna. Den ska belysa bibliotekets roll i samhället liksom samverkan och ansvarsfördelning mellan olika förvaltningars biblioteksverksamheter. Planen ska också vara ett praktiskt arbetsredskap för bibliotekets medarbetare i arbetet med att fullfölja uppsatta mål.

I förslaget till plan står det på sidan 3 under rubriken

Biblioteksorganisationen i Kungsörs kommun – en nulägesbeskrivning

”Skolbibliotek

Kungsörs kommun har fyra grundskolor;

- Björskogsskolan,*
- Hagaskolan,*
- Kung Karls skola och*
- Västerskolan.*

Skolorna ska enligt skollagen och bibliotekslagen ha tillgång till ett skolbibliotek oavsett skolform och huvudman. Vid skolorna i Kungsör finns inga regelrätta skolbibliotek utan mer boksamlingar med varierande kvalitet. Med regelrätt i det här sammanhanget menas att skolbiblioteket vissa tider ska vara bemannat av skolbibliotekarie eller lärarbibliotekarie.”

Att alla skolor ska ha ett bemannat skolbibliotek är ett önskvärt läge. Det finns också ett lagförslag som innebär att skolorna ska ha bemannade skolbibliotek. Enligt den information som för tillfället finns pågår det också en nationell diskussion om hur det ska finansieras.

I det nuvarande regelverket finns det inte något krav på bemanning i skolbiblioteken.

Utdrag ur Skollagen 2 Kap.:

Lokaler och utrustning och tillgång till skolbibliotek

35 § För utbildningen ska de lokaler och den utrustning finnas som behövs för att syftet med utbildningen ska kunna uppfyllas.

36 § Eleverna i grundskolan, grundsärskolan, specialskolan, sameskolan, gymnasieskolan och gymnasiesärskolan ska ha tillgång till skolbibliotek.

Kungsörs kommun

Dokumenttyp
Tjänsteskrivelse

Datum
2022-04-19

Ert datum

Sida
4 (4)

Diarienummer
BUN 2022/52

Er beteckning

Enligt Skolverkets information och råd för organisationen av skolbibliotek:

Ansvar för skolbibliotek

Eleverna i grundskolan, grundsärskolan, specialskolan, sameskolan, gymnasieskolan och gymnasiesärskolan ska ha tillgång till skolbibliotek. Det är rektors ansvar att skolbibliotekets verksamhet används som en del i undervisningen för att stärka elevernas språkliga förmåga och digitala kompetens.

Rektors uppgift är att se till att verksamheten i skolbiblioteket organiseras så att

- den möter alla elevers behov av språk- och kunskapsutveckling*
- den är en del av skolans verksamhet*
- bibliotekets personal och övrig pedagogisk personal har möjlighet att samarbeta*
- det finns en lokal som gör det möjligt att använda skolbiblioteket i skolans alla ämnen. Om skolan inte kan ha ett bibliotek i de egna lokalerna eller anställa en bibliotekarie, är samarbete med närliggande skolor eller kommunens folkbibliotek en tänkbar lösning.*

I Björskogs skola är skolbiblioteket integrerat med övrig skolverksamhet. Det gäller också i varierande grad i Kungsörs övriga skolor, där är också avståndet till kommunbiblioteket så kort att det går att ha ett nära samarbete med kommunens folkbibliotek.

För att biblioteksplanen ska överensstämma med både nuläge och ambition i Kungsörs kommun föreslås att barn- och utbildningsnämndens ekonomiska ram utökas så att det är möjligt att anställa skolbibliotekarier eller att formuleringarna i biblioteksplanen ändras så att det framgår att skollagens krav kan tillgodoses genom samarbete mellan skolorna och folkbiblioteket.

Kungsörs kommun

Vår handläggare
josephine.hardin@kungsor.se
Kansliet
Kommunstyrelsens förvaltning

Dokumenttyp
Tjänsteskrivelse

Datum
2022-04-07

Ert datum

Diarienummer
KS 2021/381

Er beteckning

Sida
1 (1)

Adressat
Barn- och utbildningsnämnden
Socialnämnden

Remiss gällande Biblioteksplan 2022-2024

Kommunstyrelsen önskar socialnämndens och barn- och utbildningsnämndens yttrande gällande föreslagen biblioteksplan.

Yttrandet innehållandes synpunkter på innehållet skickas till:
diariet.ks@kungsor.se senast den 15 maj 2022.

Bifogat underlag

Utkast till Biblioteksplan 2022-2024

Biblioteksplan 2022-2024

Bakgrund och syfte

Alla kommuner ska ha en biblioteksplan enligt bibliotekslagen. ”Bibliotek och bibliotekshuvudmän inom det allmänna biblioteksväsendet skall samverka. Kommuner och landsting skall anta planer för biblioteksverksamheterna.” (Bibliotekslagen § 7).

Biblioteksplan Kungsörs kommun 2022-2024 ska ersätta Biblioteksplan 2019-2021. Biblioteksplanen ska vara en utvecklingsplan på kort och lång sikt och visa på en hållbar struktur för kommunens samlade biblioteksverksamhet.

Planen ska vara ett politiskt förankrat styrdokument för de berörda förvaltningarna. Den ska belysa bibliotekets roll i samhället liksom samverkan och ansvarsfördelning mellan olika förvaltningars biblioteksverksamheter. Planen ska också vara ett praktiskt arbetsredskap för bibliotekets medarbetare i arbetet med att fullfölja uppsatta mål.

Kungsörs kommun

Centrala Kungsör ligger högt och bebyggelsen sträcker sig ner mot Mälaren och Arbogaån. Kommunen har ytterligare en tätort, Valskog, och de båda kyrkbyarna Torpa och Kungs Barkarö.

Kungsör har ett strategiskt läge i västra Mälardalen. E20 passerar strax utanför tätorten och tågen på Svealandsbanan stannar centralt. Till Eskilstuna är det 2,5 mil, en tågresa på cirka en kvart. Till Västerås är det 5 mil och Örebro 7 mil. Stockholm når man på en och en halv timme. Cirka 50 procent av befolkningen i Kungsör i arbetsför ålder pendlar till arbete på annan plats.

Kungsör är en av Sveriges mindre kommuner med 8 787 invånare (2021). När det gäller åldersstrukturen, så är gruppen 0-19 år något högre jämfört med riket. Åldersgruppen 25-44 år är lägre och åldersgruppen 45-79 år är högre jämfört med riket. Befolkningen har fortsatt att öka sedan 2013, från att tidigare ha minskat i många år. Kommunens mål att ha 8 500 invånare år 2018 har infriats. 2025 kommer invånarantalet att vara minst 9 000.

Av befolkningsprognosen som Statisticon har tagit fram, framkommer att Kungsörs befolkning kommer att öka i de flesta ålderskategorierna. Störst ökning i antal förmodas ske i åldersgrupperna, 0-19, 25-44 och 80 plus.

Kunskap – Kultur – Kommunikation

Bibliotekens roll i samhället

Biblioteket ska:

- vara en viktig del i kunskapssamhället och i det livslånga lärandet, alltifrån grundläggande kunskaper till kunskaper på hög nivå och främja digital delaktighet
- utgöra en plats där samhällsengagemang av aktiva engagerade invånare föds och utvecklas
- vara kulturens vardagsrum, en kravlös mötesplats där alla kan mötas för att både ta del av det kulturella arvet och den nyskapande kulturen som blir framtidens kulturarv
- sprida läsglädje och läslust genom olika former av läsfrämjande insatser
- vara en arena för kommunikation – en plats för möten, information, upplevelser, eget skapande och utbyte av tankar och idéer – demokratins vardagsrum
- fylla en viktig roll i arbetet med integrationen av nyanlända i det svenska samhället
- främja jämställdhet och mångfald

Frihet, välfärd, samhällelig och personlig utveckling är grundläggande mänskliga värden. De kan bara förverkligas genom välinformerade medborgare med möjlighet att utöva sina demokratiska rättigheter och därigenom spela en aktiv roll i samhällslivet. Medborgarnas egna deltagande i utvecklingen av demokratin är beroende av en fullgod utbildning samt en fri och obegränsad tillgång till kunskap, tankar, kultur och information. (Unescos folkbiblioteksmanifest)

Ansvarsfördelningen mellan folk- och skolbibliotek¹

Folk- och skolbiblioteken har delvis olika ansvar mot barn och unga. Folkbibliotekens främsta uppgift är att stödja det fria kunskapssökandet och stimulera till fri läsning, det som sker utanför skolans ram. Biblioteken ska stötta och inspirera barns och ungdomars eget skapande. Folkbiblioteket ska även fungera som ett komplement till skolbiblioteken och vara en del i det livslånga lärandet. Folkbiblioteksverksamheten regleras i bibliotekslagen och vänder sig mot en bredare allmänhet och ska fungera som allt från kunskapsförmedlare till mötesplats.

Skolbibliotekets uppdrag är att tillhandahålla litteratur och IT-stöd som behövs i undervisningen och inte minst för språk- och läsutvecklingen. Skolbiblioteket ska ses

¹ Olika ansvar enligt bibliotekslagen, skollagen, Kungliga biblioteket och Skolinspektionen.

som en resurs i det pedagogiska arbetet och bör därför finnas i skolan. Det ska kunna fungera som ett arbetsplatsbibliotek och vara ett nav i skolans verksamhet. Skolbiblioteksverksamheten regleras i skollagen och uppdraget är tydligt kopplat till skolsituationen. Verksamheten ska följa skolans styrdokument och arbete för att stödja läsutveckling och undervisning i olika ämnen. Målgruppen är avgränsad till elever och skolans personal.

De båda olika bibliotekstyperna är resurssatta utifrån de olika verksamhetsformerna, uppdragen och behoven. Men båda bibliotekstyperna ska ägna särskild uppmärksamhet åt barn och ungdomar genom att erbjuda böcker, informationsteknik och andra medier anpassade till deras behov och förutsättningar för att främja språkutveckling och stimulera till läsning. Folkbiblioteket är idag inte resurssatt för att fungera som ett fullgott skolbibliotek, varken mediebestånds-, personal- eller lokalmässigt.

Biblioteksorganisationen i Kungsörs kommun – en nulägesbeskrivning

I Kungsörs kommun svarar tre olika nämnder för biblioteksfrågorna:

- Kommunstyrelsen (KS) ansvarar enligt bibliotekslagen för folkbiblioteksverksamheten
- Barn- och utbildningsnämnden (BUN) ansvarar enligt skollagen för skolbiblioteken
- Socialnämnden (SN) ansvarar i samarbete med folkbiblioteket för att det finns biblioteksservice inom vård och omsorg.

Folkbibliotek

Kommunens enda bibliotek ligger centralt placerat i Kungsörs tätort. Bibliotekslokalerna inklusive utställningshall byggdes 1984 och totalrenoverades 2014/2015. Den tidigare biblioteksfilialen i Valskog, som lades ned 2009, har ersatts med ett bokbussbesök en gång i veckan. Bokbusstjänsten köps in från Köpings kommun.

Skolbibliotek

Kungsörs kommun har fyra grundskolor;

- Björskogsskolan,
- Hagaskolan,
- Kung Karls skola och
- Västerskolan.

Skolorna ska enligt skollagen och bibliotekslagen ha tillgång till ett skolbibliotek oavsett skolform och huvudman. Vid skolorna i Kungsör finns inga regelrätta skolbibliotek utan mer boksamlingar med varierande kvalité. Med regelrätt i det här

sammanhanget menas att skolbiblioteket vissa tider ska vara bemannat av skolbibliotekarie eller lärarbibliotekarie.

VIVA/Kunskapsporten som vänder sig till vuxenstuderande och språkintruktionsprogrammet på gymnasienivå som vänder sig till nyanlända har inga egna biblioteksverksamheter utan använder sig av folkbiblioteket.

Biblioteksservice inom vård och omsorg

Vid kommunens vård- och omsorgsboenden finns inga bibliotek. Biblioteksservicen inom äldreomsorgen sköts i stället av folkbibliotekets personal i form av bokdepositioner på samtliga boenden. Depositionerna som består av 60-65 olika medier byts ut varannan månad. Brukare som önskar en mer personlig service får Boken kommer-service med nya böcker varannan månad.

För personer med funktionsnedsättning finns det fem gruppboenden, fyra äldreboende och ett serviceboende. Vid dessa boenden sköts biblioteksservicen också av folkbibliotekets personal i form av bokdepositioner. Bokdepositionerna som består av 25-30 medier byts ut var tredje månad.

Folkbibliotekets kvalitetsgarantier 2022 – 2024

Kvalitet – bemötande – service

Biblioteksverksamheten ska präglas av professionalism och hög kvalitet – både i det fysiska och digitala biblioteket. Verksamheten ska präglas av personalens höga kompetens, arbetsglädje och serviceanda. Bibliotekets medarbetare borgar för kvaliteten och är nyckelpersoner i mötet mellan boken/informationen å ena sidan och besökaren å andra sidan. Biblioteksanvändarna ska betygsätta personalens kompetens i brukarenkäter. Betyget ska ligga på lägst 4,5 av 5 möjliga poäng.

Mötet med besökaren ska genomsyras av en positiv människosyn, respekt och lyhördhet – alla besökare ska känna sig sedda och väl bemötta. Biblioteksbesökarna ska betygsätta personalens bemötande i brukarenkäter. Betyget ska ligga på lägst 4,5 av 5 möjliga poäng.

Brukarinflytande – inköpsförslag, synpunktshantering och enkäter

Biblioteksanvändarna har möjlighet att lämna inköpsförslag på medier. Biblioteket avgör om förslaget är av allmänt intresse och uppfyller bibliotekets medievalsprinciper. Om biblioteket anser att mediet inte ska köpas in och inte heller strider med medievalsprinciperna kan det i stället fjärrinlånas från annat bibliotek. Biblioteksanvändarna kan också lämna förslag på prenumerationer av tidningar och tidskrifter.

Bibliotekets besökare är välkomna att lämna synpunkter genom mejl, webb, telefon eller personligt möte, på verksamheten och biblioteket ska i möjligaste mån beakta

dessa. Rutiner för synpunktshantering ska finnas. Vartannat år ska bibliotekets besökare ha möjlighet att lämna synpunkter om biblioteksverksamheten i en enkätundersökning.

Tillgänglighet – fysiskt och virtuellt

Den fysiska bibliotekslokalen ska vara inbjudande och funktionell samt anpassad för olika målgrupper och verksamheter. Vid förändringar i lokalen måste alltid tillgänglighetsaspekten finnas med.

Biblioteket håller öppet minst 34 timmar, måndag till och med lördag, med fullservice under vinterhalvåret.

I april 2019 blev Kungsörs bibliotek ett Meröppet bibliotek. Ny teknik installerades för att öka tillgången till biblioteket, vissa tider även när det inte finns personal på plats. Det betyder att biblioteket är öppet 84 timmar/vecka.

Under sommarmånaderna och vid helger reduceras öppethållandet. Därutöver förekommer extra öppet vid olika kommunövergripande arrangemang och för olika målgrupper t ex skolklasser.

Bokbussen i Valskog håller öppet 1,5 timme vid ett tillfälle per vecka – undantaget sommarmånaderna. Kommuninvånare som på egen hand inte själva kan låna böcker och andra medier på biblioteket, erbjuds Boken kommer-service.

Sedan 2019 finns en bibliotekssamverkan med alla kommunbibliotek i länet. Biblioteken finns också virtuellt på bibliotekens gemensamma webbplats för alla folkbibliotek i Västmanland (BIV) Där går det att låna e-böcker, e-ljudböcker, filmer ladda ner tidskrifter och dagstidningar, använda sig av databaser samt reservera och låna om fysiska medier. Det betyder att länets hela mediebestånd är lika lättillgängligt för alla oavsett var man bor i länet. Ett gemensamt transportsystem gör att länets invånare kan låna medier på ett bibliotek och lämna tillbaka på ett annat.

Mediebeståndet – tryckt och digitalt

Biblioteken i länet erbjuder ett fysiskt bestånd på cirka (hela länets bestånd) 900 000 medier (böcker, filmer, musik och ljud- och talböcker) och ett 80-tal tidskrifter och dagstidningar. Dessutom har alla tillgång till det digitala biblioteket på webben, som innehåller drygt 17 000 e-böcker för nedladdning eller streaming. Biblioteket erbjuder också drygt 5 000 tidningar och tidskrifter digitalt på webben från drygt 100 länder på ett 60-tal språk.

Biblioteket tar avstånd från medier som innehåller åsikter som är kränkande, rasistiska, underblåser främlingsfientlighet, spekulerar i våld och fördomar eller strider mot de mänskliga rättigheterna.

Mediebeståndet som erbjuds ska vara brett, allsidigt och hålla en hög kvalitet. Biblioteket ska till exempel erbjuda barnböcker, som berör olika världsbilder samt utgå utifrån diskrimineringsgrunderna.

Program – aktiviteter – utställningar

Programverksamheten för barn sker i huvudsak i samarbete med Region Västmanland. Biblioteket erbjuder tre öppna föreställningar för barn per termin och 3 föreställningar per läsår för förskolor. I samarbete med studieförbunden erbjuds de vuxna fyra program per termin.

Biblioteket arrangerar också ett antal program och aktiviteter för olika målgrupper i egen regi.

Vid planeringen av program och aktiviteter ska det i möjligaste mån eftersträvas en bra balans och blandning för att passa så många som möjligt oavsett ålder, kön eller etnicitet.

Biblioteket upplåter utställningslokalen till Kungsörs konstförening att arrangera utställningar året om.

Folkbibliotekets målgruppsinriktade åtaganden mot prioriterade grupper 2022 – 2024²

Barn och ungdomar

Barn och ungdomar ska erbjudas medier på olika språk och i olika format, både fysiska och digitala medier. Det ska också finnas medier som är anpassade för barn och ungdomar med olika typer av funktionsnedsättningar.

Alla barn ska under sitt första levnadsår bjudas in till biblioteket med förälder tillsammans med föräldragrupperna vid BVC. Vid besöket får föräldrarna information om böcker, bibliotek och språkutveckling. Barnet får en bokgåva från biblioteket.

Alla barn i förskoleåldrarna ska erbjudas minst tre kulturaktiviteter per termin.

Alla barn i förskoleklasser inbjuds till bibliotekslek och bok- och biblioteksinformation.

² Prioriterade grupper enligt bibliotekslagen

Under vinter- och höstloven har biblioteket aktiviteter för barnen, från i första hand låg- och mellanstadium. Tillsammans med Kungsörs kommun och föreningar i kommunen ordnas det aktiviteter för barn – och ungdomar.

Personer med annat modersmål än svenska och nationella minoriteter

Biblioteket ska erbjuda böcker på olika språk samt läroböcker, grammatikor och språkkurser i svenska språket. Biblioteket ska till exempel erbjuda tvillingpaket för barn med samma bok på svenska och modersmålet. Biblioteket ska också erbjuda tidskrifter på lätt svenska. Tidskrifter och dagstidningar på olika språk erbjuds genom till exempel Library Press Display på bibliotekets datorer och Press Reader på bibliotekets webb. För personer som inte har svenska som modersmål, ska lämpliga aktiviteter som stödjer språkinläring och/eller integration arrangeras.

Elever vid SFI ska erbjudas biblioteks- och litteraturinformation. Språkkaféer och ”Läsa lätt-stunder” ska biblioteket arrangera för nyanlända och SFI-elever i egen regi eller i samarbete.

Personer med funktionsnedsättning

Biblioteket ska erbjuda medier i olika format; inlästa böcker i daisyformat (talböcker), böcker med stor stil, lättlästa böcker, taktila böcker, paket med bok och daisy. Biblioteket bör också kunna erbjuda lämpliga aktiviteter som passar målgruppen.

Bibliotekslokalen ska på lämpliga ställen ha skyltning med pictogram och blindskrift. Trappsteg ska ha tydlig märkning enligt gällande normer. Lokalen ska vara utrustad med ljudslinga på de ställen där det behövs.

I kommunen finns sju gruppboenden och ett serviceboende. De boende besöker biblioteket på egen hand eller i sällskap med ledsagare.

Övriga åtaganden för folkbiblioteket

Förskolor och grundskolor

Skolorna erbjuds ett basutbud som består av biblioteksbesök med boklån och/eller biblioteksvisning.

Biblioteket sammanställer också temaboklådor och lek- och läsväskor efter önskemål från förskolor och skolor.

Skolorna kan också erbjudas tilläggstjänster som till exempel bokprat, informationsökning med källkritik och konsultation angående skolbiblioteksverksamheten.

Förskolornas personal erbjuds ett informations-/dialogmöte per termin med allmän biblioteksinformation och litteraturtips.

Unga och Unga vuxna

Biblioteket ska erbjuda målgruppen en miljö, ett mediebestånd och aktiviteter som känns och upplevs som tilltalande. Biblioteket ska söka kontakt och samarbetsformer med verksamheter och föreningar som kommer i kontakt med åldersgruppen 13-25 år.

De unga och unga vuxna ska erbjudas läsfrämjande aktiviteter under skolterminer och under skollov.

Äldre personer

Det finns tre boendeformer för äldre i kommunen;

- servicehuset Misteln och
- omsorgsboenden på Södergården och
- Tallåsgården.

Biblioteket placerar ut bokdepositioner på 60-65 medier som byts ut varannan månad på boendena. För boende som behöver mer personlig service erbjuder biblioteket Boken kommer. Den servicen erbjuds också till personer som bor i egen lägenhet, men som av olika anledningar inte kan låna böcker på egen hand.

Biblioteket ska erbjuda lämpliga aktiviteter som till exempel bokfrukostar som riktar sig till vuxna läsare. Aktiviteterna är till för att stimulera läsning och bättre hälsa. Biblioteket ska också erbjuda bokinformationsmöten för läsombuden inom äldrevården.

Livslånga lärandet

Biblioteket fyller en viktig roll i det livslånga lärandet på olika nivåer. Biblioteket ska i första hand köpa in studielitteratur för studerande upp till komvux-/gymnasienivå eller motsvarande. I andra hand ska biblioteket köpa in studielitteratur på eftergymnasial nivå om litteraturen anses vara av allmänt intresse. Om litteraturen inte köps in kan biblioteket i stället erbjuda fjärrlån.

Biblioteket ska erbjuda föreläsningar och program som en del av det livslånga lärandet.

Biblioteket har en nyckelroll för att öka invånarnas kunskap om digitala samhällstjänster, mycket beroende på att de vänder sig till alla medborgare.

På biblioteket sker också kunskapsöverföring. Ett rikt utbud av IT och ny teknik finns att tillgå och ett nära samarbete med teknik- och IT- föreningen Västra Mälardalens Makerspace.

Konsumentvägledning

Verksamheten drivs i Kungsörs kommuns regi genom biblioteket från och med 2016-01-01. Biblioteket garanterar fyra timmars telefontid per vecka samt besökstid utifrån kommuninvånarnas behov och efterfrågan. Biblioteket svarar dessutom på konsumentfrågor som kommer in som mejl. Under sommaren är konsumentvägledningstjänsten begränsad.

Biblioteksverksamheten vid grundskolorna

Det finns fyra grundskolor i Kungsörs kommun;

- Västerskolan,
- Hagaskolan,
- Björskogsskolan och
- Kung Karls skola.

I grundskolorna går det sammanlagt ca 1000 elever. Kung Karls skola är kommunens skola för åk 4-9, vid övriga skolor finns åk F-5. Det finns inga friskolor utan alla skolor drivs i kommunal regi.

Kommunen har totalt tio förskolor med sammanlagt ca 370 inskrivna barn.

På de olika skolorna pågår det utvecklingsarbete kring biblioteksverksamheten för att stimulera barnens läsintresse och öka läskunnigheten

I skolans styrdokument bör, i likhet med skolmåltidsverksamheten och skolhälsovården, också skolbiblioteksverksamheten skrivas in. Varje rektor har ansvar för den egna skolans biblioteksverksamhet.

Biblioteksverksamheten vid vård- och omsorgsboenden samt gruppboenden

Biblioteksverksamheten ska ses som ett naturligt och kvalitetshöjande inslag i brukarnas vardag – allas rätt till kultur. Ett inslag i vardagen som ska göra att brukarna får ett mer värdigt liv och finner välbefinnande.

De olika verksamheterna ska i samråd med folkbiblioteket, kostnadsfritt upplåta en bra, lättillgänglig och lämplig yta som ska passa biblioteksverksamheten och de bo-

ende. Bibliotekets motprestation blir att tillhandahålla olika typer av lämpliga medier enligt folkbibliotekets inskrivna åtaganden i biblioteksplanen.

Boendeformer som önskar mer än basutbudet, bokdepositioner och Boken kommer, ska skriva avtal med folkbiblioteket om annan service och/eller aktiviteter.

Biblioteksverksamhetens utveckling och framtid

Regional bibliotekssamverkan i Västmanland

2019 installerades ett nytt gemensamt bibliotekssystem och en gemensam webb på alla 10 kommunbiblioteken i Västmanland. Syftet med mer bibliotekssamverkan i länet var att öka servicegraden och tillgängligheten till bibliotekens tjänster i hela länet. Ett större medieutbud skulle kunna nås av flera medborgare på lika villkor. Från och med 2021 förvaltas bibliotekssystemet och den gemensamma webbplatsen av de 10 kommunbiblioteken i länet.

Lokalt samverkansprojekt – utveckla folkbildningen

Folkbiblioteket i Kungsör vill tillsammans med studieförbunden och lokala föreningar utveckla det livslånga lärande, förnya folkbildningen och tillhandahålla verktyg, information och platser för att skapa aktiva deltagande kommuninvånare. Öppenheten, delaktigheten och behoven hos Kungsörs invånare ska stimulera kulturformerna i samarbete med biblioteket, föreningarna och studieförbunden. 2019 skapades videobloggen "KungsörTuben" där Kungsörs invånare, föreningarna och biblioteket är medproducenter. Syftet med videobloggen är att stärka Kungsörs identitet och den vanliga människans historia och nutid via ny teknik och nya medier.

Utvecklingsprojekt kring cirkulärt miljötänk

I ett gemensamt utvecklingsprojekt med biblioteken i Kungsör och Skinnskatteberg vill vi genom fortbildning undersöka begreppet "Makerspace". Ny och gammal teknik i ett cirkulärt miljötänk. Dessutom är Kungsörs förening Västra Mälardalens Makerspace delaktiga i form av regelbundet informations och kunskapsutbyte.

Mer samverkan för att öka kulturlivet i Kungsör

Det ökade samarbetet med flera föreningar och kulturutövare, främst författare, musiker och konstnärer om kulturprogram i olika former på biblioteket har bidragit till att intresset för bibliotekets aktiviteter har ökat. Det kommer fler besökare till våra kulturaktiviteter. Under 2021 arrangerade Kungsörs film- och teaterförening tillsammans med biblioteket, studieförbunden och kulturutövare en kulturvecka med berättarfestival och bokfest. Det blir en fortsättning 2022-2024 med fokus på läsfrämjande och kulturaktiviteter.

Bokstart

Folkbiblioteken i Västmanland tillsammans med Region Västmanland startar projektet "Bokstart" under 2021 och som även fortsätter under 2022.

Projektet ska stimulera särskilda prioriteringar inom målgruppen barn 0-3 år och vuxna i deras närhet. På Kungsörs bibliotek blir fokus på språkinläring med tema rim och ramsor. Ett lokalt samarbete finns med studieförbundet Studieförbundet.

Läsfrämjande

- En läsfrämjande plan och handlingsplan för läsfrämjande bör upprättas för att ta bort hinder för läsning och öppna vägar för litteratur
- bidra till att människor kan utveckla sina språk
- stärka läsarens självförtroende och läsaridentitet
- öka tillgången till en mångfald av litteratur på olika språk och i olika format för läsare i alla åldrar
- ge fler möjligheter till en konstnärlig upplevelse genom litteratur

Ett tänkt framtidsscenario – dröm eller verklighet?

Parkeringen mot Odengatan överdäckas och möjliggör en utbyggnad av bibliotekskalen med utrymmen för program, möten, utställningar och kafé. Biblioteket blir än mer ett levande kulturhus.

Skolbiblioteket - en pedagogisk resurs

Skolbiblioteken har ett lämpligt mediebestånd (tryckt och digitalt) en gemensam beståndskatalog tillsammans med övriga skolor. Allt för att skolorna och eleverna ska få tillgång till ett större mediebestånd än vad den egna skolan kan erbjuda och för ett maximalt utnyttjande av resurserna.

Skolbiblioteket spelar en riktig roll för:

- sökkritik – en kritisk förståelse för hur sökmotorerna och deras indexering och algoritmer fungerar
- att lära eleverna att söka information och att kritiskt granska och sörja i stora mängder information

Det är av betydelse att skolbiblioteken har en regelbunden bemanning varje vecka för att kunna ge råd och stöd till elever och övriga pedagoger samt ansvara för skolbiblioteket. Mediebeståndet och bemanningen ligger på minst en jämförbar genomsnittlig läns-/riksnivå. Det förutsätter dock en ökad ekonomisk ram. Möjligheten till samarbete med LSS och AME kommer att undersökas.

Utvärdering och revidering av biblioteksplanen

Utifrån kommunens biblioteksplan och andra planer upprättas årliga aktivitetsplaner som kopplas till kommunens övergripande mål. Uppföljning och revidering av biblioteksplanen ska ske vart fjärde år.

Styrdokument för kommunens biblioteksverksamhet

- **Unescos folkbiblioteks- och skolbiblioteksmanifest**
<http://u4614432.fldata.se/wp-content/uploads/2013/09/Unescos-folkbiblioteks-och-skolbiblioteksmanifest.pdf>

- **Bibliotekslagen (SFS 2013:801)**
http://www.riksdagen.se/sv/Dokument-Lagar/Lagar/Svenskforfattningssamling/Bibliotekslag-2013801_sfs-2013-801/?bet=2013:801

- **Skollagen (SFS 2010:800)**
<http://www.skolverket.se/regelverk/juridisk-vagledning/skolbibliotek-1.172926>

- **Kommunstyrelsens reglemente**
 Kultur- och fritidspolitik
 § 13
 Kommunstyrelsen har det samlade ansvaret för kommunens kultur- och fritidsverksamhet. Styrelsen ansvarar för
 - allmänskulturell verksamhet och den kommunala kulturverksamheten,
 - biblioteksverksamheten
 - kontakter med och stöd till de ideella föreningarna
 § 20
 Kommunstyrelsen
 - ansvarar för folkbiblioteksverksamheten enligt bibliotekslagen och
 - är kommunal tillstånds- och registreringsmyndighet enligt lotterilagen.

- **Kommunens övergripande vision och styrdokument**

- **Förvaltningarnas och enheternas styrdokument**

Planen ersätter tidigare plan antagen av kommunfullmäktige 2019-05-27, § 79

Kungsörs kommun

Dokumenttyp
Tjänsteskrivelse

Sida
1 (3)

Datum
2022-04-11

Diarienummer
BUN 2021/125

Ert datum

Er beteckning

Vår handläggare
fredrik.bergh@kungsor.se
Ledningskontoret
Barn- och utbildningsförvaltningen

Adressat
Barn- och utbildningsnämnden

Internkontroll 2022

Förslag till beslut

Barn- och utbildningsnämnden beslutar att anta internkontrollplanen för 2022 enligt det kompletterade och reviderade förslaget.

Sammanfattning

Barn- och utbildningsnämnden beslutade den 2022-02-23 om internkontrollplan för 2022. Ett tillägg till presidieberednings förslag var att utöka med ett kontrollområde om bedömning och betygssättning.

Beslutet blev:

Barn- och utbildningsnämnden beslutar att anta internkontrollplanen för 2022 enligt förslaget samt med tillägg om ytterligare en kontrollpunkt "Bedömning och betygssättning sker på ett likvärdigt sätt".

För att strukturen på det tillagda kontrollområdet ska överensstämma med övriga kontrollområden behöver det kompletteras med beskrivning av:

- **Hur kontrollen ska ske.** Kontrollera om aktuell betygssättning överensstämmer resultat från nationella prov (på gruppnivå)
- **Vem som har kontrollansvaret.** Rektor
- **Tid för uppföljning.** Vid årsbokslut
- **Vem som kontrollen ska rapporteras till.** Förvaltningschef

I den risk- och väsentlighetsanalys som legat till grund för barn- och utbildningsnämndens tidigare beslut har Måltidsenhetens hantering av specialkost och enhetens egenkontrollprogram bedömts vara viktiga kontrollområden. I kommunstyrelsens beslut från 2022-02-28 om internkontrollplan ingår nu även Måltidsenheten. De kontrollområden som berör Måltidsenheten behöver av den anledningen inte längre ingå i Barn- och utbildningsnämndens internkontroll plan.

Ett kompletterat och reviderat förslag till internkontrollplan finns i bilaga 1.

Kungsörs kommun

Dokumenttyp
Tjänsteskrivelse**Sida**
2 (3)**Datum**
2022-04-11**Diarienummer**
BUN 2021/125**Ert datum****Er beteckning**

Beslutsunderlag

BUF tjänsteskrivelse 2022-04-11 Internkontroll 2022

Barn- och utbildningsförvaltningens tjänsteskrivelse 2022-01-31

Risk och väsentlighetsanalys 2022

Bilaga 2 - internkontrollplan för 2022

BUN 2022-02-23 § 12 Internkontrollplan 2022

KS 2022-03-28 § 68 Kommunstyrelsens uppsiktsplikt - Nämndernas internkontrollplaner 2022

Fredrik Bergh
Barn- och utbildningschef

Skickas till

Här listar du alla som ska få ta del av beslutet, en mottagare/rad.

Kungsörs kommun

Dokumenttyp
TjänsteskrivelseDatum
2022-04-11

Ert datum

Sida
3 (3)
Diarienummer
BUN 2021/125

Er beteckning

Ärendebeskrivning

Barn- och utbildningsnämnden beslutade den 2022-02-23 om internkontrollplan för 2022. Ett tillägg till presidieberednings förslag var att utöka med ett kontrollområde om bedömning och betygssättning.

Beslutet blev:

Barn- och utbildningsnämnden beslutar att anta internkontrollplanen för 2022 enligt förslaget samt med tillägg om ytterligare en kontrollpunkt "Bedömning och betygssättning sker på ett likvärdigt sätt".

För att strukturen på det tillagda kontrollområdet ska överensstämma med övriga kontrollområden behöver det kompletteras med beskrivning av:

- **Hur kontrollen ska ske.** Kontrollera om aktuell betygssättning överensstämmer resultat från nationella prov (på gruppnivå)
- **Vem som har kontrollansvaret.** Rektor
- **Tid för uppföljning.** Vid årsbokslut
- **Vem som kontrollen ska rapporteras till.** Förvaltningschef

I den risk- och väsentlighetsanalys som legat till grund för barn- och utbildningsnämndens tidigare beslut har Måltidsenhetens hantering av specialkost och enhetens egenkontrollprogram bedömts vara viktiga kontrollområden. I kommunstyrelsens beslut från 2022-02-28 om internkontrollplan ingår nu även Måltidsenheten. De kontrollområden som berör Måltidsenheten behöver av den anledningen inte längre ingå i Barn- och utbildningsnämndens internkontroll plan.

Ett kompletterat och reviderat förslag till internkontrollplan finns i bilaga 1.

Kungsörs kommun

Dokumenttyp
Protokollsutdrag
Beslutande organ
Kommunstyrelsen
Sammanträdesdatum
2022-03-28

Sida
1 (1)

§ 68 Kommunstyrelsens uppsiktsplikt - Nämndernas internkontrollplaner 2022

Diarienummer KS 2022/16

Beslut

Kommunstyrelsen noterar barn- och utbildningsnämndens beslutade internkontrollplan för 2022. Kommunstyrelsen rekommenderar barn- och utbildningsnämnden att byta ut de kontrollområden som verkar mot kostenheten, då dessa numer implementerats i kommunstyrelsens internkontrollplan dit organisationen flyttats.

Sammanfattning

Barn- och utbildningsnämnden har inkommit med antagen internkontrollplan för verksamhetsåret 2022.

Beslutsunderlag

Kommunstyrelseförvaltningens tjänsteskrivelse 2022-03-09
BUN 2022-02-23 § 12 Internkontroll 2022

Skickas till

Barn- och utbildningsnämnden

Justerandes signatur	Utdragsbestyrkande
-----------------------------	---------------------------

Internkontrollplan för Barn- och utbildningsnämnden 2022

Kompletterat förslag till interkontrollplan för 2022

Kontrollområde	Kontrollansvar	Tid för uppföljning	Rapporteras till
Plats inom lagstadgad tid inom förskolan - Kontrollera om alla som ansökt om plats i förskolan har fått det inom lagstadgad tid.	Verksamhetschef för förskolan	Inför delårsbokslut	Förvaltningschef
Registerutdrag från belastningsregister vid anställning inom förskolan, förskoleklassen, fritidshemmet, grundskolan och grundsärskolan. - Kontrollera att utdrag har visats i samband med anställningar.	Förvaltningssekreterare	Inför årsbokslut genom stickprov.	Förvaltningschef
Elevers frånvaro i grundskolan - Kontrollera om det finns elever som av giltig eller ogiltig anledning har mer än tre veckors sammanhängande frånvaro från skolan.	Rektor	I samband med delårsbokslut	Förvaltningschef
Bedömning och betygssättning sker på ett likvärdigt sätt - Kontrollera om aktuell betygssättning överensstämmer med resultat från nationella prov (på gruppnivå)	Rektor	I samband mer årsbokslut	Förvaltningschef

Kungsörs kommun

Dokumenttyp
Tjänsteskrivelse

Sida
1 (3)

Datum
2022-04-08

Diarienummer
BUN 2022/35

Ert datum

Er beteckning

Vår handläggare
fredrik.bergh@kungsor.se
Ledningskontoret
Barn- och utbildningsförvaltningen

Adressat
Barn- och utbildningsnämnden

Skolchefens funktion och ansvar

Förslag till beslut

Barn- och utbildningsnämnden beslutar att utse Barn- och utbildningsförvaltningens chef, Fredrik Bergh, till skolchef för Barn- och utbildningsförvaltningen.

Sammanfattning

Benämningen ”Skolchef” används ibland som en titel för den person som är anställd som förvaltningschef för barn- och utbildningsförvaltningen, det är också så som det ofta uppfattas.

Enligt skollagen så är skolchefen en person vars uppgift är att ha funktionen att hjälpa huvudmannen se till att verksamheten följer de föreskrifter som gäller för utbildningen.

Det kan mycket väl vara någon annan än förvaltningschefen som har den funktionen. I kommunal verksamhet är det dock vanligast att förvaltningschefen också är utsedd som skolchef i skollagens mening.

Skolchefens uppgift är att hjälpa huvudmannen se till att verksamheten följer de föreskrifter som gäller för utbildningen. Huvudmannen är kommunen om det är en kommunal verksamhet och styrelsen om det är en fristående verksamhet. I uppdraget att se till att alla föreskrifter för utbildningen följs ingår även det systematiska kvalitetsarbetet.

Med föreskrifter menas alla bestämmelser i lagar, förordningar och myndighetsföreskrifter som gäller för utbildningen. Sådana föreskrifter finns i första hand i skollagen och anslutande författningar, men även i till exempel arbetsmiljölagen (1977:1160) och diskrimineringslagen (2008:567).

Mot bakgrund av ovanstående föreslås att barn- och utbildningsnämnden beslutar att utse barn- och utbildningsförvaltningens chef till ”Skolchef” även i skollagens mening.

Beslutsunderlag

BUF tjänsteskrivelse 2022-04-08 Skolchef ens funktion och ansvar

Kungsörs kommun

Dokumenttyp
Tjänsteskrivelse

Datum
2022-04-08

Ert datum

Diarienummer
BUN 2022/35

Er beteckning

Sida
2 (3)

Fredrik Bergh
Barn- och utbildningschef

Skickas till

Här listar du alla som ska få ta del av beslutet, en mottagare/rad.

Kungsörs kommun

Dokumenttyp
TjänsteskrivelseDatum
2022-04-08

Ert datum

Diarienummer
BUN 2022/35

Er beteckning

Sida
3 (3)

Ärendebeskrivning

Benämningen ”Skolchef” används ibland som en titel för den person som är anställd som förvaltningschef för barn- och utbildningsförvaltningen, det är också så som det ofta uppfattas.

Enligt skollagen så är skolchefen en person vars uppgift är att ha funktionen att hjälpa huvudmannen se till att verksamheten följer de föreskrifter som gäller för utbildningen.

Det kan mycket väl vara någon annan än förvaltningschefen som har den funktionen. I kommunal verksamhet är det dock vanligast att förvaltningschefen också är utsedd som skolchef i skollagens mening.

Enligt skollagen gäller att:

8 a § Huvudmannen ska utse en skolchef som ska biträda huvudmannen med att tillse att de föreskrifter som gäller för utbildningen följs i huvudmannens verksamhet inom skolväsendet. Huvudmannen kan utse en skolchef för hela verksamheten eller flera skolchefer för delar av verksamheten. Lag (2018:608

Skolchefens uppgift är att hjälpa huvudmannen se till att verksamheten följer de föreskrifter som gäller för utbildningen. Huvudmannen är kommunen om det är en kommunal verksamhet och styrelsen om det är en fristående verksamhet. I uppdraget att se till att alla föreskrifter för utbildningen följs ingår även det systematiska kvalitetsarbetet.

Med föreskrifter menas alla bestämmelser i lagar, förordningar och myndighetsföreskrifter som gäller för utbildningen. Sådana föreskrifter finns i första hand i skollagen och anslutande författningar, men även i till exempel arbetsmiljölagen (1977:1160) och diskrimineringslagen (2008:567).

Mot bakgrund av ovanstående föreslås att barn- och utbildningsnämnden beslutar att utse barn- och utbildningsförvaltningens chef till ”Skolchef” även i skollagens mening.

Kungsörs kommun

Dokumenttyp
Tjänsteskrivelse

Sida
1 (3)

Datum
2022-04-07

Diarienummer
BUN 2022/8

Ert datum

Er beteckning

Vår handläggare
fredrik.bergh@kungsor.se
Ledningskontoret
Barn- och utbildningsförvaltningen

Adressat
Barn- och utbildningsnämnden

Ekonomisk rapport för 2022 lämnad på barn- och utbildningsnämndens sammanträde

Förslag till beslut

Barn- och utbildningsnämnden beslutar att godkänna redovisningen samt att hos kommunstyrelsen äska om ett budgettillskott för 2022 med 5,1 Mkr på grund av de ökade interkommunala ersättningarna för Särskola.

Sammanfattning

Den enskilt största orsaken till att den ekonomiska prognosen för 2022 nu visar på ett underskott beror på en ökad kostnad för särskolans interkommunala ersättningar. Det underskottet förväntas bli drygt 3,9 Mkr. Samtidigt förväntas också kostnaderna för transporter i samband med Särskolan öka med närmare 1,2 Mkr.

De övriga budgetavvikelserna är förknippade med:

- Fler barn i annan pedagogisk verksamhet -200 kkr
- Grundskolan, interkommunala ersättningar för enskilda elever - 1 Mkr
- Tillfälligt färre elever inom gymnasieskolan 500 kkr
- Vuxenutbildningen. Minskad organisation och tillfälliga statliga bidrag 1 Mkr
- Gemensamma verksamheter, vakanta tjänster 500 kkr

Prognosen för 2022 visar på ett totalt underskott av -4,3 Mkr.

I samband med beslut i kommunstyrelse och kommunfullmäktige om budgetramar för Kungsörs kommun avsattes det medel inom kommunstyrelsen för oförutsedda händelser. Till exempel ökade kostnader för externa interkommunala ersättningar. Mot den bakgrunden föreslås därför barn- och utbildningsnämnden att hos kommunstyrelsen äska om en tilläggsbudget för 2022 för de ökade kostnaderna för Särskola.

Kungsörs kommun

Dokumenttyp
Tjänsteskrivelse**Datum**
2022-04-07**Ert datum****Diarienummer**
BUN 2022/8**Er beteckning****Sida**
2 (3)

Beslutsunderlag

BUF tjänsteskrivelse 2022-04-07 Ekonomisk rapport för 2022 lämnad på
barn- och utbildningsnämndens sammanträde
KS 2022-03-28 § 50 Ekonomisk uppföljning 2022

Fredrik Bergh
Barn- och utbildningschef

Skickas till

Här listar du alla som ska få ta del av beslutet, en mottagare/rad.

Kungsörs kommun

Dokumenttyp
Tjänsteskrivelse

Datum
2022-04-07

Ert datum

Sida
3 (3)

Diarienummer
BUN 2022/8

Er beteckning

Ärendebeskrivning

Den enskilt största orsaken till att den ekonomiska prognosen för 2022 nu visar på ett underskott beror på en ökad kostnad för särskolans interkommunala ersättningar. Det underskottet förväntas bli drygt 3,9 Mkr. Samtidigt förväntas också kostnaderna för transporter i samband med Särskolan öka med närmare 1,2 Mkr.

De övriga budgetavvikelserna är förknippade med:

- Fler barn i annan pedagogisk verksamhet -200 kkr
- Grundskolan, interkommunala ersättningar för enskilda elever - 1 Mkr
- Tillfälligt färre elever inom gymnasieskolan 500 kkr
- Vuxenutbildningen. Minskad organisation och tillfälliga statliga bidrag 1 Mkr
- Gemensamma verksamheter, vakanta tjänster 500 kkr

Prognosen för 2022 visar på ett totalt underskott av -4,3 Mkr.

Verksamhet	Utfall	Budget	Avvikelse	Årsbgt	Årsavikelse
	58 884	58 203	-681	232 811	-4 300
100 Nämnd- och styrelsev	157	190	33	758	0
330 Musikskola	318	256	-62	1 023	0
350 Fritidsgårdar	624	558	-65	2 234	0
407 Förskola	12 390	12 552	162	50 210	0
412 Pedagogisk omsorg	380	308	-73	1 230	-200
440 Grundskola	25 383	25 133	-250	100 532	-1 000
450 Gymnasieskola	11 190	11 134	-57	44 535	500
453 Särskola	5 192	4 485	-706	17 942	-5 100
470 Vuxenutbildning	1 827	1 522	-305	6 089	1 000
600 Flyktningmottagande	-271	155	426	619	0
920 Gemensamma verksamheter	1 694	1 910	215	7 639	500

I samband med beslut i kommunstyrelse och kommunfullmäktige om budgetramar för Kungsörs kommun avsattes det medel inom kommunstyrelsen för oförutsedda händelser. Till exempel ökade kostnader för externa interkommunala ersättningar. Mot den bakgrunden föreslås därför barn- och utbildningsnämnden att hos kommunstyrelsen äska om en tilläggsbudget för 2022 för de ökade kostnaderna för Särskola.

Kungsörs kommun

Dokumenttyp
Tjänsteskrivelse

Sida
1 (4)

Datum
2022-04-20

Diarienummer
BUN 2022/44

Ert datum

Er beteckning

Vår handläggare
fredrik.bergh@kungsor.se
Ledningskontoret
Barn- och utbildningsförvaltningen

Adressat
Barn- och utbildningsnämnden

Nämndinitiativ - Kommunövergripande handlingsplan för arbetet med särskilt begåvade elever

Förslag till beslut

Barn- och utbildningsnämnden beslutar att avslå nämndinitiativet.

Sammanfattning

Centerpartiet har genom Margareta Barkselius och Eileen Larsson lämnat in ett nämndinitiativ till barn- och utbildningsnämnden.

Vid nämndens sammanträde onsdagen den 23/2 2022 presenterade rektorer och personal från Västerskolan och Hagaskolan sitt arbete med att ge alla elever ledning och stimulans i sin kunskapsutveckling. I presentationen lades speciellt fokus på de elever som är högrepresterande eller särskilt begåvade.

I nämndinitiativet föreslås att:

• Barn- och utbildningsnämnden beslutar att samtliga skolformer implementerar handlingsplanen för särskilt begåvade elever med omedelbar verkan.

Det som rektorer och personal presenterade den 23/2 var ett pågående utvecklingsarbete med syfte att öka förståelse och utveckla arbetssätt. Det finns inte någon färdig handlingsplan som enkelt kan implementeras generellt.

Precis om förslagsställarna menar är det viktigt att det sker ett bra överlämnande vid stadieövergångar mellan olika skolenheter och att varje elev får den stimulans som den behöver. Det är också ett av de utvecklingsområden som skolorna inom barn- och utbildningsförvaltningen gemensamt arbetar med. Information och dialog om det arbetet sker bland annat vid:

- Nämndsmöten när de olika enheterna presenteras sina verksamheter
- Delårs- och årsbokslut

Kungsörs kommun

Dokumenttyp
Tjänsteskrivelse**Datum**
2022-04-20**Ert datum****Diarienummer**
BUN 2022/44**Er beteckning****Sida**
2 (4)

- Dialogmöten mellan nämndens presidier och respektive enhets skolledning
- Verksamhetsbesök av kontaktpolitiker

Mot den bakgrunden förslås att barn- och utbildningsnämnden avslår nämndinitiativet.

Beslutsunderlag

BUF tjänsteskrivelse 2022-04-20 Nämndinitiativ - Kommunövergripande handlingsplan för arbetet med särskilt begåvade elever

Nämndinitiativ - Kommunövergripande handlingsplan för arbetet med särskilt begåvade elever

Fredrik Bergh
Barn- och utbildningschef

Skickas till

Centerpartiet, Margareta Barkselius och Eileen Larsson

Kungsörs kommun

Dokumenttyp
Tjänsteskrivelse

Datum
2022-04-20

Ert datum

Sida
3 (4)

Diarienummer
BUN 2022/44

Er beteckning

Ärendebeskrivning

Centerpartiet har genom Margareta Barkselius och Eileen Larsson lämnat in ett nämndinitiativ till barn- och utbildningsnämnden.

Vid nämndens sammanträde onsdagen den 23/2 2022 presenterade rektorer och personal från Västerskolan och Hagaskolan sitt arbete med att ge alla elever ledning och stimulans i sin kunskapsutveckling. I presentationen lades speciellt fokus på de elever som är högpresterande eller särskilt begåvade.

I nämndinitiativet föreslås att:

- *Barn- och utbildningsnämnden beslutar att samtliga skolformer implementerar handlingsplanen för särskilt begåvade elever med omedelbar verkan.*

Enligt de styrdokument som finns för skolan ska ”*Alla barn och elever i samtliga skolformer och i fritidshemmet ska ges den ledning och stimulans som de behöver i sitt lärande och sin personliga utveckling för att de utifrån sina egna förutsättningar ska kunna utvecklas så långt som möjligt enligt utbildningens mål.*”

Det som rektorer och personal presenterade den 23/2 var ett pågående utvecklingsarbete med syfte att öka förståelse och utveckla arbetssätt. Det finns inte någon färdig handlingsplan som enkelt kan implementeras generellt.

Precis om förslagsställarna menar är det viktigt att det sker ett bra överlämnande vid stadieövergångar mellan olika skolenheter och att varje elev får den stimulans som den behöver. Det är också ett av de utvecklingsområden som skolorna inom barn- och utbildningsförvaltningen gemensamt arbetar med. Information och dialog om det arbetet sker bland annat vid:

- Nämndsmöten när de olika enheterna presenteras sina verksamheter
- Delårs- och årsbokslut
- Dialogmöten mellan nämndens presidier och respektive enhets skolledning
- Verksamhetsbesök av kontaktpolitiker

Mot den bakgrunden föreslås att barn- och utbildningsnämnden avslår nämndinitiativet.

Kungsörs kommun

Dokumenttyp
TjänsteskrivelseDatum
2022-04-20

Ert datum

Diarienummer
BUN 2022/44

Er beteckning

Sida
4 (4)

Utdrag ut skollagen 3 Kap.

Barnens och elevernas lärande och personliga utveckling

2 § /Upphör att gälla U:2022-07-01/ Alla barn och elever i samtliga skolformer och i fritidshemmet ska ges den ledning och stimulans som de behöver i sitt lärande och sin personliga utveckling för att de utifrån sina egna förutsättningar ska kunna utvecklas så långt som möjligt enligt utbildningens mål. Elever som till följd av en funktionsnedsättning har svårt att uppfylla de olika kunskapskrav eller kravnivåer som finns ska ges stöd som syftar till att så långt som möjligt motverka funktionsnedsättningens konsekvenser. **Elever som lätt når de kunskapskrav som minst ska uppnås eller de kravnivåer som gäller ska ges ledning och stimulans för att kunna nå längre i sin kunskapsutveckling. Lag (2018:1098).**

2 § /Träder i kraft I:2022-07-01/ Alla barn och elever i samtliga skolformer och i fritidshemmet ska ges den ledning och stimulans som de behöver i sitt lärande och sin personliga utveckling för att de utifrån sina egna förutsättningar ska kunna utvecklas så långt som möjligt enligt utbildningens mål.

Elever som till följd av en funktionsnedsättning har svårt att uppfylla de olika betygskriterier eller kriterier för bedömning av kunskaper som gäller, ska ges stöd som syftar till att så långt som möjligt motverka funktionsnedsättningens konsekvenser.

Elever som lätt uppfyller de betygskriterier eller kriterier för bedömning av kunskaper som minst ska uppfyllas ska ges ledning och stimulans för att kunna nå längre i sin kunskapsutveckling. Lag (2022:146).

Kungsör den 22/3 2022

Barn och utbildningsnämnden

Nämndinitiativ från Centerpartiet

Den 22 februari 2022 presenterades handlingsplanen för särskilt begåvade elever. Vi fick höra att fem procent av eleverna kan räknas som särskilt begåvade. Dessa barn och elever behöver många gånger andra utmaningar än andra barn eller elever. År 2010 förtydligades skollagen och där står nu att elever som lätt når de kunskapskrav som minst ska uppnås ska ges ledning och stimulans för att kunna nå längre i sin kunskapsutveckling.

I den presenterade handlingsplanen står att det ska skapas en kommunövergripande plan för arbete med särskilt begåvade elever på ledningsgruppen i mars 2022 då det bara jobbas med detta på Hagaskolan och Västerskolan på ett mycket strukturerat sätt. Det presenterades också att vissa elever har flyttats upp en eller flera klasser på både Hagaskolan och Västerskolan. Vi fick även höra om konsekvenserna som kan ske om barnen och eleverna inte får den stimulansen som de behöver. Det kan leda till underprestation, att bli hemmasittare, psykosociala problem, tom självmord. Barn- och utbildningsnämnden tackade då för presentationen av planen med förväntan att rektorer på både Hagaskolan och Västerskolan kommer att kunna driva det ovannämnda utvecklingsarbetet på de andra skolformerna.

Det finns redan elever som har flyttats upp och det betyder att dessa elever kommer börja tidigare på Kung Karl Skolan. Om Kung Karl Skolan inte har kunnat börja jobba efter handlingsplanen i god tid innan eleverna kommer börja där, kommer dessa elever få möta en annan undervisning än vad de har fått på Hagaskolan och Västerskolan. Detta kan med största sannolikhet leda till ovan nämnda konsekvenser. Även barn i förskoleålder behöver få möta pedagoger som tidigt kan se tecken på särskilt begåvning för att kunna anpassa sin undervisning men även för att kunna anpassa skolövergången.

Vi vill inte att barnen och elever ska hamna i de ovannämnda konsekvenserna. Bollen är redan i rullning. Det går inte att förvänta sig att rektorerna på Västerskolan och Hagaskolan ska kunna inspirera de andra förskolorna och skolorna till att hänga på utvecklingsarbetet. Det krävs en styrning från Barn- och utbildningsnämnden. Man ska inte kunna välja om man vill jobba med planen, heller inte när man vill börja jobba med handlingsplanen. Vi vill att samtliga skolformer jobbar enhetligt med frågan och följer samma metodik.

Vi yrkar mot bakgrund av ovan:

- att Barn- och utbildningsnämnden beslutar att samtliga skolformer implementerar handlingsplanen för särskilt begåvade elever med omedelbar verkan.

Centerpartiet

Margareta Barkselius

Eileen Larsson

Kungsörs kommun

Dokumenttyp
Tjänsteskrivelse

Sida
1 (1)

Datum
2022-03-23

Diarienummer
BUN 2022/4

Ert datum

Er beteckning

Vår handläggare
Ann-Katrin.Oijwall@kungsor.se
Förvaltningskontoret
Barn- och utbildningsförvaltningen

Adressat
Barn- och utbildningsnämnden

Delegationsbeslut 2022

Förslag till beslut

Barn- och utbildningsnämnden beslutar att lägga delegationsbesluten till handlingarna.

Sammanfattning delegationsbeslut april 2022

Dnr	Beslut
BUN 2022/46	Avslag på ansökan om vuxenutbildning
BUN 2022/	
BUN 2022/	
BUN 2022/	

Beslutsunderlag

Barn- och utbildningsförvaltningens delegationsbeslut
Barn- och utbildningsförvaltningens tjänsteskrivelse 2022-03-23

Fredrik Bergh
Barn- och utbildningschef

Ann-Katrin Öijwall
Nämndsekreterare

Kungsörs kommun

Dokumenttyp
Tjänsteskrivelse

Sida
1 (2)

Datum
2022-04-11

Diarienummer
BUN 2022/5

Ert datum

Er beteckning

Vår handläggare
Ann-Katrin.Oijwall@kungsor.se
Förvaltningskontoret
Barn- och utbildningsförvaltningen

Adressat
Barn- och utbildningsnämnden

Meddelanden och rapporter som lämnas på barn- och utbildningsnämndens sammanträde under 2022

Förslag till beslut

Barn- och utbildningsnämnden lägger rapporten till handlingarna.

Sammanfattning för perioden mars-april 2022

Dnr	Handling
BUN 2022/42	Inkommen synpunkt – Varför flera skolsystem
BUN 2022/43	Avtal med Eskilstuna kommun om plats på fritidshem i Eskilstuna
BUN 2022/8	KS 2022-03-28 § 50 Ekonomisk uppföljning 2022
BUN 2021/50	KS 2022-03-28 § 66 Kommunstyrelsens uppsiktsplikt - Barn- och utbildningsnämndens detaljbudget 2022
BUN 2021/108	KS 2022-03-28 § 67 Kommunstyrelsens uppsiktsplikt - Uppföljning av nämndernas internkontrollplaner 2021
BUN 2022/48	Revisorerna – Granskning av styrning och ledning av informationssäkerhetsarbetet.
BUN 2022/49	Revisorerna – Grundläggande granskning 2021
BUN 2022/51	Information från revisor
BUN 2022/50	Revisorerna – Granskning av upphandling och inköp
BUN 2022/41	KS BB 2022-04-11 § 4 Budget 2023 med plan 2024 - 2025 för Kungsörs kommun och kommunfullmäktiges mål 2023 Skattesats 2023- Budgetberedningen ger kommunens nämnder, förvaltningar och bolag att arbeta vidare med budgetplaneringen för åren 2023.

Beslutsunderlag

Barn- och utbildningsförvaltningens tjänsteskrivelse 2022-04-11

Kungsörs kommun

Dokumenttyp
Tjänsteskrivelse

Datum
2022-04-11

Ert datum

Diarienummer
BUN 2022/5

Er beteckning

Sida
2 (2)

Ann-Katrin Öijwall
Nämndsekreterare